

8°
INDO-CHINOIS

910

4266

MUA CỜI

VĂN ĐIỂU ĐÓI

PHI-LÔ-DÔP Tiên-sinh Soan

(Satires des Mœurs du Temps)

DEPOT LEGAL
INDOCHINE.

N° 19/16

P. K. BẮNG
Việt-Nam Họa-Quán

8° Indoch

CON TIỀN CHÂU RỒNG

910

Librairie NAM-KÝ Éditeur
BẮC-KÝ, 17, Bd Francis-Garnier HÀ-NỘI

In lần thứ nhất

Phố Bồ-Hồ

Giai bản 0\$20

SÁCH ĐÃ XUẤT BẢN CỦA HIỆU
NHẬT-NAM THƯ-QUÁN
117, Hàng Gai — Hanoi

1. — Tiếng sấm đêm Đông lịch-sử tiêu-thuyết, chuyện ông Dương-dinh-Nghệ và vua Ngô-vương-Quyền hai lần đánh quân Nam-Hán nước Tàu Nguyễn-tử-Siêu soạn. . . . . 0\$50
2. — Nhân-Duyên-Mộng của Từ-Trầm-Á Tử-Siêu dịch. 0.25
3. — Gia-lê chì-nam, nói về Tang-lê, Hôn-lê và Tho-lê... Nhà nào cũng phải có một quyển giá 0.50
4. — Bóng hiệp hồn-hoa cũng của Từ-Trầm-Á Tử-Siêu dịch giá 0.40
5. — Cái nạn văn-chương luân-lý tiêu-thuyết Tử-Siêu dịch giá 0.30
6. — Nước Hồ-giorem Lan-Khai soạn bi-tình tiêu-thuyết 0.20
7. — Bia Của Ai ? Tử-Siêu soạn nghĩa-hiệp tiêu-thuyết giá 0.35
8. — Sư-Hồ-Mang võ-hiệp tiêu-thuyết Tử-Siêu dịch giá 0.30
9. — Sông chèt vi tiên Tử-Siêu dịch giá 0.30
10. — Hán-Sở Tranh-Hùng đã có sô 3 giá 0.12
11. — Giorem-Círu-Khổ Tử-Siêu dịch sô 3 giá 0.12
12. — Ngũ-hoa-kiếm kiêm-hiệp tiêu-thuyết giá 0.72
13. — Hồ-hài Duyêo-văn Nhật-Nam Tùng-Thư giá 0.20
14. — Giác-mộng Nàng Lê Từ-Trầm-Á giá 0.60
15. — Bè-Tình nỗi sóng Từ-Trầm-Á (đương in lại) giá 0.30
16. — Học chữ Tây của Ông giáo Long-Hồi soạn giá 0.25
17. — Kinh-Hôn-Hiệp Từ-Trầm-Á (đương in) giá 0.20
18. — Cô hàng Hoa Nhượng-Tòng soạn (đương in). . . . .

Các sách kè trên này ai mua gửi thư và mandat về :

Nhật-Nam Thư-Quán, 117, Hàng Gai — Hanoi.

Catalogue Livres clasique Romans français et Romans annamite -1928 & 1929, Librairie Nam-Ký in xong rồi. Xin viết thư và gửi năm xu timbre về, gửi cho nhận nhanh chóng!
Librairie NAM-KÝ, Hanoi

SẮP RA SÁCH

CHƠI XUÂN
Năm Kỷ-ty

Có dù : nào luận-thuyết ; nào văn-chương ; nào thi-ca ; nào tiêu-thuyết ; nào ký-sự ; nào nhàn-dàm v... v...

Tóm lại là một tập tùng-văn lầy văn-chương làm tö-chát, lầy xuân-cám làm nguyên-nhân ; rất bô-ich cho cuộc chơi xuân ! di-duong tinh-tinh, phát minh tư-tưởng ; ai là người tạo nhân mặc khách, ai bạn thanh-khí, tiền-tài cùng nhau chơi lầy kéo hoài xuân đi.

Ngày xuân ta hãi nên chơi, không chơi xuân bêt lại ngồi tiệc xuân.

NAM-KÝ THƯ-QUÁN xuất bản

MUA CỜI

VĂN DIỆU ĐỜI

PHI-LÔ-DÔP Tiên-sinh Sơ-n

(Satires des Mœurs du Temps)

P. K. BANG
Việt-Nam Hoa-Quán

CON TIÊN CHÁU RỒNG

Librairie NAM-KÝ Éditeur
BẮC-KÝ 17, Bd Francis-Garnier HÀ-NỘI

TRUNG, HIẾU, TIẾT NGHĨA,
Toàn chuyện

NHỊ-ĐỘ-MAI

(Sự tích Hạnh-Nguyên cõng Hồ)

Kim-giang NGUYÊN-VĂN-BÂN dịch thuật

Các ngài thích đọc chuyện quốc-văn, thì ai cũng công nhận rằng : những thiên tuyệt bút thì trừ quyền Kim văn Kiều do cụ Nguyễn-Du diễn ra vẫn lục bát ;

Chỉ có quyền *Nhị độ Mai* là văn chương rất hùng-hỗn bi thiêt, chuyện dù cả *trung, hiếu, tiết, nghĩa*, canh trại lại lâm đoạn rất ly kỳ thâm đậm ;

Nhưng các ngài chỉ mới xem qua bản văn lục-bát mà thôi ; chứ nguyên văn chính bản *Nhị-Độ-Mai* thì thực còn thanh tao nhã thú hơn nguyên văn *Kim-Vân-Kiều* nhiều !...

Nay bản quán gửi về tận Tâu mua được chính-bản nguyên văn *Nhị-Độ-Mai* ; càng xem ra lại càng có quan hệ cho nhân tình thời đại nay, thực là quyền sách ai cũng nên đọc vậy ;

Nhất là lại được ông *Kim-Giang Nguyễn-văn-Bân* dịch thuật, thực đúng với chính bản, và điểm nhuận toàn thể văn chương quyền *Nhị-Độ-Mai* ; lời lời mẫu rõ, hàng hàng lệ sa ; sang năm kỵ ty sẽ hiện các ngài một quyền sách rất có giá trị vậy. (Hiện in sấp song)

Nam-Ký Thư-Quán xuất bản

TỰA

« Mua Cười » ! Cười sao lại nên mua !!

Cuộc đời bẽ-khổ, lẽ ấy là thường ! Cũng thường : đa mang chi nữa đèo bòng, vui gì thế-sự mà mong nhân tình. Không ngờ đời tuy sầu thảm, mà khách vẫn phải deo dai ; muốn tuyệt đời mà không có thuốc ! Đời không tuyệt được mà phải chịu những cái khổ tử biệt sinh ly, khốn cùng bệnh hoạn, thương vở, khóc hao, mừng trượt, vui xuông, nếu người không có bộ xương xổng cứng, cái bàn chân to thì không tài nào đứng vững trên trần thế ; may được đứng trên trần thế nhưng cũng còn phải nung đúc tẩm can-tràng, vì những nỗi cùng thông bĩ thái ! Cho nên không kiểm được thuốc tuyệt đời thi cũng mong kiểm được thuốc tuyệt sầu cho qua vòng bẽ khổ ! Muốn kiểm thuốc tuyệt sầu, nên phải gạt lệ, cầm ngọn bút sầu, tạm lấy nước đá mà tưới nguội lửa sầu, viết văn tuyệt sầu, mong mua lấy một cuộc Cười trong thung sầu lũng thảm ! Cười ít cười nhiều, may cũng được một khắc vui gượng cùng anh em Hồng-Lạc, bà con Việt-Nam.

Thôi thi hay hèn, chẳng qua là một cuộc Mua Cười, mong các bạn « bồi lồng tim vết » cũng nhich miệng mà tha cho !!

Vui gì cái kiếp trần ai !

Mua cười mau kéo để hoài xuân đi !!

Nhắn bạn tương-trí

Một tiếng hì... hì.....

Mai-Động, mùa rét năm Mậu-Thìn (1928)

GÀN-NHÂN

V. H. Phi-lô-Dốp kính tựa

TỰA MUA CƯỜI

Trong thế-giới từ xưa tới nay biết bao nhiêu người oán đòi, khóc đòi, cho đòi là cái khổ hải trâm-luân, cho đòi là cái vô vị. Ôi những người khóc vì đòi, lo cho đòi, phải hy sinh thân thể cho đòi; khóc có bổ ích cho đòi, thời nên khóc, khóc mà không bổ ích cho đòi là thương vờ khóc hão. Cuộc đòi tuy lầm chuyện thương tâm; Nhưng tai nghe, mắt thấy nhiều nỗi thương-tâm, khóc thì muốn khóc; khóc vì không được mà thành ra cũng đáng tức cười, sự cười sự khóc ở đòi cũng chẳng khác gì nhau. Dù cười dù khóc có bổ ích cho đòi nên cười, nên khóc.

Ngẫu nhiên Phi-lô-Dốp Tiên-sinh có đưa cho tập văn, tuồng là tiểu-thuyết hay tập văn thơ, không ngờ là tập văn Riêng đòi, ngoài để « Mua cười » tôi xem vẫn lầm chuyện đáng tức cười, tôi vui lòng in ra thành sách công bố cho đòi, chẳng biết có bổ ích gì cho đòi, chẳng qua một cuộc mua cười mà chơi

Vậy có mấy câu giới-thiệu trên đầu sách, chư-tôn độc giả, ai mua cười ra mua, cười cay, cười ngọt, cười chưa cười bùi. Cùng nhau nhịn khóc mà cười!!!

Mua cười để Tựa

MUA ' CƯỜI

VĂN RIÊU ĐỜI

PHI-LÔ-DỐP Soạn

Rao Hàng

Sách xuất bản đã lâu, lần này là lần thứ 1000.000, mỗi lần in tới 5 cuốn (5 exemplaires) (!)

Chắc chà nói, thì các độc-giả vẫn còn nhớ là một quyển sách rất có giá-trị! Văn-chương là văn-chương tối-tâu nhà đại-gia, tiêu-thuyết là tiêu-thuyết kiệt-tác của danh-sĩ đời nay.

Sách nhan là « KHÓC CỤ HỒNG-BÀNG ». Mới đọc nhan để chắc các Ngài cũng biết là một cuốn sách có quan-hệ mật-thiêt với lịch-sử Tô-Tiên, có ảnh-hưởng đặc-biệt cho quốc-dân Nam-Việt!! Ai cũng nên xem!! Nhà nào cũng nên có một quyển!

Thực là! mỗi chữ chục hàng chau!
mỗi câu trăm giọt lệ!!

Não lòng nhất là chỗ « Cụ Hồng-Bàng » gạt lệ chia tay cùng « Bà cụ Âu-Cơ » rồi nhảy lên ô-tô đi thẳng ra Hải-Cảng, đập tầu ca-nô ra dứa bè, khẩu chiêm một bài thơ tứ-tuyệt, ngâm sa-mạc hai câu truyện Kiều rồi đâm đầu xuống bè!!

Đau ruột nhất là chỗ « Bà cụ Âu-Cơ » trông theo ô-tô khi đã khuất ngàn dâu xanh, đập máy bay trên lưng chừng giờ, ngâm mây câu cung-oán rồi nhảy vót lên mây!!

Hay không biết đâu mà nói!
Thàm không biết đâu mà rắng!!

Sách giấy 4 trang dưới giá bán hai trinh. Mua buôn trừ 1/4 hoa hồng. Thơ và mandat xin gửi cho:

M. Hùng-văn-Lém

Cháu 44.119.969 đời cụ Hồng-Bàng

N° 1^{1/2} phố Nam-Việt, tỉnh Hanoi

Tonkin (Asie)

Ai kiên-tâm nhất

— Các bậc anh-hùng hảo-kiệt chí-sĩ nhân-nhân !
— Dê rõ ! Láo toét !
— Moa chịu ! toa bảo ai ?
— Thắng kè cáp chợ Đóng-Xuân ! Hôm nọ moa thày nó ăn cáp, người ta dớ được quà tang bèn hiền cho một « tràng » móng giò to kềch-sù lại túm lên bóp Hàng-Đậu, ông Cầm lại tát siêc vào mặt đòn đòn, lại mũi giây sảng-dá bình-bịch vào đít trong đèn năm phút đồng-hồ mà nó cũng chẳng sa một giọt lệ nào, chẳng thèm ngâm một câu thơ sâu nào cứ im thím thít. Ngồi bóp cả đêm vẫn yên-chi, sau ngồi tù ba tháng cũng chẳng than-thân. Sau bạn ngồi tù, tự-do ở ngoài, thì lại dòc một lòng ròng một đạo, nghề nào nghiệp ày chợ Đóng-Xuân đi vi-dít tôi ngày ! Không nhớ đèn việc trước mà ngã chí ! Thực là gan vàng, dạ sắt, tiết trúc, lòng thông ! Nhưng con người ày thì tiềng tăm dậy khắp, muôn thuở không mòn bia miệng !! Toa bảo thè có kiên-tâm nhất không ?

— Vàng ! Nhưng thè thì kiên-tâm quá ; thực đáng là lâm gươong cho cả hoàn-cầu vậy !!

Ai hay ăn dê? ăn dun?

— Những người ôm ngã nước, hay ăn dun ! Còn ai hay ăn dê !

— Chả phải ! Có một người vừa thích ăn dê ăn dun, lại những khi có công-việc to, thì được rồng ăn mới thỏa đại thích mồm kia !! ??

— Người ày thì tôi chả thày bao giờ ! Bác bảo tôi mày !, người ày có thực, giá mang Hội-Chợ đâu sào được đây ! Vậy Bác bảo tôi biết mày ! Kèo hoài dịp đi !

— Quan, quan chứ ai !!

— ??!!??!!??!!

Trong Kiều ai sâu nhất

— Thúy-Vân sâu nhất ! Mặt con gái mà tròn như mặt giăng lại đầy-đặn thì trông có khác gì quả bóng lớn gần bằng mèt ! Con gái ày ma nhìn cũng phải khiếp đảm kinh hồn, nứa là người !!!

Đời lấy vợ lê

Quan ông tuổi đã cao mà lại có máu dê. Quan Bà lại có máu ghen. Quan ông tán cò với quan Bà để lây vợ lê, quan Bà đang ngồi nghỉ gần nghỉ xa, cò Bà mồi lại, quan Bà nói nhỏ vào tai Bà mồi. Một lúc Bà mồi về quan Bà hỏi thè nào, Bà mồi ngạc nghẽo, cô ấy người béo lùn đầy đà, quan bà nghe lọt vào tai, máu ghen uất lèn tới ngực, quan Bà hỏi nhỏ Bà mồi rằng: ngộ nó đê thì làm thè nào? Bà mồi sẽ ghé vào tai quan Bà, cô ấy thè nhưng mà ái-nam, Quan Bà thích quá cười ngặt nghẽo hai mắt híp tới 30 phút không mở.

Cái gì hay vỡ nhất?

— Đồ Nhật-bản!

— Không phải! đồ sứ Nhật-bản tuy hay vỡ thật, nhưng gượng ghẹ, dùng tay hậu-đậu thì cũng chẳng hề gi?

— Thông-phong; các đồ thùy-tinh chứ gì!

— Cũng không phải!

— Thè chịu! anh bảo cái gì?

— Cái bụng con người ta chứ cái gì! chẳng thè mà người ta vẫn bảo « Cười vỡ bụng! » Chứ các cái khóc thì ai bảo vỡ được!

— Hì! Hì! Hì!!! Hì! Hì!!! .....

Nghệ-tinh.....

Mùa đông, gió bắc gào như bò, giờ rét như nước đá. Ngoài thì tối đen như hắc-ín, chẳng có một « ma » nào đi.

Trong một túp lều gianh, mày bác nhà quê đi đồng về ăn cơm xong, xúm quanh đồng lúa « ân-tình » vừa truyện gẫu vừa uống bát chè tươi cho xuôi họng. Nghe thày: — Ở đời cạnh tranh này, người khôn của khó bắt cứ ai ai cũng phải có một nghề trong tay, chứ ruộng tốt bể bể cũng chẳng ăn ai! huòng chi bọn ta là tựi đi làm cu-ly cày thuê thì bao giờ cho mở mặt với đời được!

— Vì nhất nghệ tinh nhất thân vinh! anh nói cũng phải! Thôi ta cũng bỏ việc làm ruộng này mà tìm lày một nghề khác! vẫn

biết làm ruộng cũng là một nghề, nhưng người có ruộng bẽ bẽ
còn chẳng làm gì nữa là .....

— Vì bác nói lại phải quá ! Thè ta biết chọn nghề gì !

— Nghề gì chả được !

— Nhưng tôi chẳng biết nghề gì thì làm sao ?

— Nghề kiêm cỏ cũng tốt ! Ta nên làm.

— Kiêm cỏ dễ thực ! Nhưng nghề ấy thì làm cóc gì mà mở
mặt với người năm châu được !

— Chết nỗi ! bác chẳng biết à ?

— Tôi chỉ ngày đi làm bó bồ đi, tôi về lại kéo một mạch
đèn gà gáy thì còn biết gì nữa !

— Nghề kiêm cỏ tốt lắm kia ! Tôi có quen một người trước
làm nghề kiêm cỏ ngựa cho một Ông Quan Tày mà nay đã được
Hàn-Lâm ! Nghiêm nhiên là một quan-lớn ! nào kém gì đời ! Thè
chả mở mặt với người là gì !

— Mày bác nghe đều từng hùng người đều hồi soán luôn rắng :

Thè ! Thè !... Kiêm cỏ được Hàn-Lâm thì được Hàn-Lâm gì !?
cơ chứ !!

— Hàn-Lâm Kiêm-Thảo chứ gì !

— Ghê nhỉ ! Ủ được rồi chúng ta cùng đi ! đi ! đi ! !.....

Làm báo

Hai nhà nho đặc, áo the tàu tàu, khăn xếp gián nhâm, giấy
há mõn, quần cháo lỏng, gấp nhau ở Bờ-Hồ Hanoi, cùng nhau
cười như nắc nè, truyện như vành khuyên, rất ra chiêu thân
thiết. Dưới bóng đèn điện, nghe thây một người nói !

— Thế nào ? Đệ này Nhân-Huynh làm gì ?

— Cảm ơn Quý-Hữu ! Đệ đệ này làm báo !

— Lương lậu thế nào ? có khả không ?

— Khô lám ! đã bảo làm báo; lương lậu có gì.

Quý-Hữu lại còn hỏi làm chi, cho Đệ thêm thiện;

— Ô hay ! lạ chửa anh em lâu ngày mới hội-điện nên hồi ký
cương ! chỗ anh em cứ nói thực can gì mà thiện mà thủng ! rõ
khách-khí quá !

— Thè Quý-Hữu chưa từng nghe thày người đời họ nó « ăn báo » là ăn không ư ! Đệ đã từng mắc bệnh « ăn báo » nhiều phen nén phen này phải mờ mắt, ra tay mà « làm báo » già nợ ! thì lương lậu chẳng nói Quý-Hữu cũng biết ! nói xong trông qua đôi vành kính trắng có mày hạt nước lóng lánh như ngọc trân châu !!

— Ô ! Ra « làm báo » khôn nạn thay !!!

Nói xong cũng lèy mùi-soa ra lau mắt....

Học kiêm tiền

Chù-nhật ngồi nhàn. Cha ở nhà, con nghỉ học. Hai cha con cùng ngồi chơi nói truyện. Con — Thầy ơi ! Học khó quá, con học bài lơ-sông-đờ-sôi không thuộc. Hay thầy cho con ở nhà quách ! Đi học không thuộc lại phải quỳ phải thước ! mà chả được cái gì ?

Cha — Đô lười ở đâu ày a ! không học thì sau này làm gì được !

Con — Thưa thầy thê học đê làm gì ?

Cha — Học đê đi thi

Con — Thi làm gì ?

Cha — Thi đỗ được bằng-cấp.

Con — Bằng-cấp dùng làm gi cơ ?

Cha — Đè vào sờ nợ sờ kia, tòa này tòa khác làm việc !

Con — Làm việc đê làm gi ?

Cha — Đô dốt như bò ! Làm đê kiêm tiền chử làm làm gi !

Con — Thè thì con tưởng chả phải học; Con thày nhiều người ăn mày họ chả học-hành bao giờ mà họ đi xin ít ra cũng được hàng trinh giờ lên. Lại chú Mới làng ta con chả thày hắn biết chử gi mà phiên chợ nào cũng có tiền mang về, chả phải khó học gi ! Họ có học đâu mà cũng kiêm tiền được ! Thôi con chả đi nhà trường nữa, thầy ạ !

Cha — ! ! ! ? ? ?

Cối quần

Giờ mưa dầm, vợ ở nhà khâu vá. Chồng nói :

— Mẹ mày vá tao cái quần ! mau :

— Còn đang giờ tay; thêng thả đã nào, đi đâu mà cuồng cuồng lên thè !

Chồng im, Chợt có khách vào.

— Chào Bác ! mời Bác ngồi chơi ! trẻ đùn nước đây !

Vợ ngồi khâu trong buồng. Một lúc chồng hỏi : Thế nào mẹ mày đã xong chưa để tao cởi quần !

Khách đứng dậy : Thôi bác cho tôi kiều tôi bận lắm.

— Ây mời Bác ngồi chơi ! sơi chén nước đã.

— Thôi tôi lấy bác ! Bác cho tôi kiều thôi ! Tôi không khát nước mà !

Yêu nước

— Toa bảo trên thế giới này người xứ nào yêu nước nhất ?

— Người Tây !

— Không phải !

— Người Anh !

— Không phải !

— Người Ấn-Độ !

— Không đúng !

— Người Việt-Nam !

— Càng không đúng.

— Thế mua chịu, toa bảo người xứ nào ?

— Người Nhật-bản chứ người xứ nào ! Mua mới đọc một cuốn sách nói về Nhật-Bản (Japon) thày người xứ ây họ tắm một ngày 6, 7 lần là ít. Thế có phải là họ yêu nước nhất không ?

— ??? !!!

Ra đời

— Thôi bước đầu ra đời xin Tôn-Huynh tha cười cho !

— Thế Tôn-Huynh năm nay mới lên một ư ! trẻ quá !

— Ây chêt ! năm nay Đệ ba mươi mốt cơ mà !

— ??? !!!

Yêu nước thế nào ?

— Thày ơi ! người ta có ai yêu nước không nhỉ ?

— Phàm ai là người dân đều phải yêu nước ! Tùy theo địa vị, chức-trách mà yêu nước ! Nước ai mà chả yêu !

— Thưa thày, thê yêu nước thì làm thê nào nhỉ? hờ thày? như thê thì con cũng phải yêu nhưng yêu ra làm sao con chà biết?

— Mày còn bé! Đèn lúc mày lớn lên thì thày nước phải con khôn khồ gập buổi lao đao phải ra tay hết sức mà cứu nước ra chỗ quang sáng, vè vang.

— Thày bảo ai cũng yêu nước mà yêu nước như thê! sao con thây hế có đám cháy nhà nào thì người ta cứ đua nhau mà đổ nước vào chỗ lửa đó hồng hồng! là lý gì, hờ thày?!

— !!! ??? !!!

Hiếu

Ông Hàn đánh con, hỏi tội:

Ông Hàn — Mày là giông? mà hư thê hờ đố chết mạt?

Con mèu máo — Thưa thày con là con thày ư! Giông Tiên Rồng đây ạ,

— Thê mày yêu tao hay là thẳng Quê ở ngoài chợ?

— Muôn làm con tao hay là con thẳng Mõ hờ thẳng kia!

Con mèu máo — Dạ, con yêu thày muôn làm con Thày ạ!

— Thê tao hỏi mày tại làm sao?

— Dạ Thày làm quan Hàn ạ!

— !!! .....

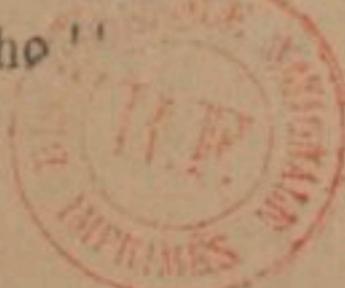
Tù

— Bảm lấy Quan-Lớn, xin Quan-Lớn làm ơn bỏ con vào Hòa-Lò cho!

Quan Tòa — Anh này rõ đò giàn! không có tội cũng muôn ở tù! Thì anh ở tù có cái thú gì kia chứ! Tại làm sao, anh phải nói rõ ra đây ta xem!

— Bảm Quan Lớn, Quan-Lớn cứ làm ơn bỏ con giúp vào Nhà đá, vì con trót hẹn lần này là lần thứ năm với Sét-Ty, năm giờ 30 phút chiều nay nó lại mà con tội hòm qua vận đập hác-ín, nhẹ cả người mà vè, chắc nó đèn thi con phải tù chứ không chơi! nên con muôn lại kêu Quan-Lớn làm ơn cho trước giúp con vào Nhà-Đá, để con được toàn-thê diện. Lấy Quan-Lớn! muôn lấy Quan-Lớn sinh phúc cho!

— !!! ???

Ai dốt nhất

Bò !

Không phải

— Lợn !

— Cũng không phải

— Thè ai ?

— Người dốt nhất ! cho nên làm người ta ai cũng phải học,
vật có học bao giờ

— ??? !!!

Lên b López

— Ôi ông Đội-Xếp ơi !

Đội-Xếp — Cái gì ? mà ôm tôi cả lên thế ! ?

— Ôi ông Đội-Xếp ơi ! ơi !

— Thì cái gì cứ nói lên mà !

— Đường lên López đi đâu nào ! Ông làm ơn chỉ giúp tôi mày !

— Chỉ cho anh làm gì !

— Cho tôi lên có việc cần kíp làm !

— Thè cứ theo tôi đây !

Quan Cảm — Toa ù-lúa cứt sỏi ?

— Bầm nạy quan lớn, con ở nhà quê ra chơi Hanoi cùng người bà con, tôi đi chơi mát, về quên mất nhà, chẳng biết ngủ vào đâu mà giờ đã khuya rồi, nên con muôn Quan-Lớn cho con vào López một đêm, sáng mai con sẽ tìm đường về.

— Bèt sa lù ! cò-song ! !.... an-lê ! ! phút la căng !

— ! ! ! ! .

Nghề gì phát tài

Án cơm xong, ngồi nói truyện gấu tráng-miệng.

Bèm — Bày giờ toa bảo nghề gì phát-tài ?

Lém — Nghề làm văn !

Bèm — Moa thay khôi Văn-si công nợ dia ra, văn ê liêng siêng,
Chả phát-tài.

Lém — Nghé in sách

Bèm — Chả phải !

Lém — Nghé làm báo !

Bèm — Chả thày chán nhà báo phải đóng cửa im lìm đây à ! cũng
chả phải phát tài !

Lém — Thê thì moa chịu ! có ba nghé phát-tài nhất mà không
phải ! moa chịu thôi !

Bèm — Thế thì toa vụng suy hép tính thực !

Này bây-giờ mùa nực, giờ nắng chang chang, như thiêu như
đốt, lại thêm từ khi nhà nước Đại-Pháp sang bảo-hộ thì những
úc mùa nực đường đá bắc lên cuộn cuộn, nay thời mới có
đường nhựa khí nóng bắc lên vù vù có khi chè nực, mà là
đông người, đông xe thành ra càng thêm bức sot, đi một lúc
đã thấy mồ hôi nhễ nhại như giát kim cương trên mặt. Mà
ở Hanoi anh bảo đông người nhất ở đâu ? ở Bờ-Hồ chứ
Cho nên tôi bảo nghé bán nước là phát tài nhất !

— ! ! ! ? ? ?

Ai bắn nhất

— Lợn bắn nhất

— Chả phải

— Chó !

— Cũng chả phải

— Trâu !

— Cũng lại không đúng !

— Thê anh bảo cái gì bắn nhất ?

— Anh nhà giàu bắn nhất !

— ? ? ? ! ! !

Ai khôn nhất ?

Giờ nắng chang chang, đồng rộng bát ngát. Cạnh « đỗ » dưới
góc cây đậm mát, hai bác nông-phu vừa ăn cơm trưa xong.
Ngồi « tu » nước lâ ra chiều chua miệng, hàn lèn tiềng trò truyện
cho thơm mõm.

Hì — Chú bảo ai khôn nhât ! ?

Hục — Chó tây khôn nhât !

Hì — Chó tây mà đã khôn ! không phải

Hục — Con khỉ khôn nhât !

Hì — Khỉ khôn gì ! chả đúng !

Hục — Dím khôn nhât ! ai bắt nó, nó già vò' chêt, hể lại
gân nó bán cho nát xương !

Hì — Thè đã khôn mày !

Hục — Thị tôi chịu đây. Bác bảo ai khôn nhât !

Hì — Ông « Lý » làng ta khôn nhât. Ăn cỗ bàn tiệc
rượu nào là ông cũng đi trước ; xin triện xin
chữ là bao giờ ông cũng kêu bạn ! Thè chú báo
lão ta có khôn nhât không ! ?

Hục — !!! Ủ mà phải đây !!!...

Chức quan

Hai vợ chồng già, vợ điếc. Một hôm nhà vắng vợ đeo kính
ngồi khâu. Chồng ngồi buồn sùa soạn sách cỗ trong tủ ; đèn
hòm áo tê, ông mang lau rồi mở ra lây áo mũ mặc thử — vì
sắp đến ngày tết Thánh — đi bia cản thận, trông gương mừng
minh còn tráng kiện và râu ria mày mặt có vẻ uy-nghi, bèn tươi
cười gọi vợ bảo rằng :

— Ủ ta còn trông có vẻ quan lâm đây chứ ! Bà mày nên làm thế
nào lo cho ta một chức quan mới được !

— Vợ — Khỉ ! rõ già mà còn nõm ! Bên ngày bên mặt không lo
người ta chửi !!! cho.

— Không mà, bà mày.....

— Thôi đừng tiếu nữa ! đã bảo bên ngày bên mặt mà !

— Bà mày.....

Nước lạnh

— Góm ! sao lâu nay mới gặp mà trông Bác độ này áo quần
nhem nhèch, mặt mũi nhuộc nhơ, như người ở Tân Thế giới

mới vê, Tôi trông lạ quá, già Bác không hỏi trước, thì tôi có
nhẽ quên mất !

— Ay chêt ! Thè Bác không biết đạo này nước lạnh ngắt hơn
nước đá ! Cho nên ít lâu nay tôi không dám dưng tay sibi tới
nước cả !!!

— Vậy sao xưa nay Bác vẫn tự-phụ là người có nhiệt-huyết
lâm kia mà ! ! ! ? ? ?

— ? ? ! ! . . . ! ! ! ? ? ? ! ! . . .

Tai to mặt lớn

- Đằng ày bảo ai tai to mặt lớn ?
- Các bực thương lưu xã hội chứ ai !
- Không phải !
- Các quan to, như Tông-Độc, Thương-Thư, Tuân-Phủ chứ ai.
- Chả phải !
- Hay là các nhà văn-sĩ, các nhà ngôn luận chẳng ?
- Cũng không phải !
- Thè thì các bậc hảo-phú chẳng, các nhà công-nghệ chứ gì ?
- Không phải !
- Thè đằng ày bảo ai ?
- Ông Hộ-Pháp chùa ta tai to mặt lớn chứ ai !!
- ? ? ? !!!

Khí-khai

— Nay Bác, người ta thường bảo « nhập gia tùy tục ». Vậy gió
chiều nào ta che chiều ấy, phải tùy thế tùy thời thì mới khỏi hại
tới thân chứ cứ ngang cảnh bùa, dờ dờ ương ương chỉ tò người
ghét mà thiệt tới thân mình !

— Vâng, Bác dậy rất phải ! Chả hè mà tôi độ này có áo com-
bò-lê (complet) có mũ môt sàng (mossant) có răng trắng nhôm,
có gáy trúc gôc !

— Thế sao bác lúc nào đi qua cửa cứ thương mãi cái đầu
lên đè nhiều lần tôi tưởng dễ óc báo thù hần gi mà định làm cho
cửa bị thương !

— Ay lúc ấy lại khác ! Nếu không thè người ta bảo mình chịu kiếp cùi luồn mà mắt cà thè-diện danh-dự thương-lưu nhân-vật !

— Đầu có đau chêt nhưng còn giông là con người khi-khai với trời đất, Bác ạ !

— !!! — Đáng kính thay !

MỘT TỜ CÁO BẠCH.

Hạ giá đặc biệt !

Đặc biệt Hạ giá !

Mau mau không hết !

Một dịp rất tốt, hiếm có,

Thưa cùng các Quý-Khách biết cho rằng :

Thè-giới văn-minh, buổi đời cạnh-tranh ; trăm nghề nghìn nghiệp
hết thảy đều khuêch trương ; việc buôn bán ngày càng bánh-chướng ;
Bản tiệm lây thực thà làm gốc, nhiều khách dùng lợi ít cũng hóa
nhiều ! Nay nhân-dịp tết Nguyên-Đán, bản-tiệm mới mẻ được
nhiều cô đầu thượng-hạng trung hạng hàng nào cũng có. Bản
tiệm hát chiêu hàng từ mồng một tháng chạp năm Mậu-thìn đèn
tết niên, sang năm mới lại chiêu hàng từ mồng hai tháng giêng mǎn
Kỷ-Tỵ, để tạ tâm lòng sôt sắng của đồng-bào hằng năm đã chiêu cô,
Các hạng cô đầu sẽ xin tính đại hạ giá xuòng 100% các ngài chiêu-cô
hát luôn năm tôi giờ lên xin trừ hoa-hồng đặc-biệt nữa, thực
là dịp vô-song vậy.

Xin nhắc lại : chỉ hạ giá theo như trên từ mồng một tháng
chạp năm Mậu-Thìn đèn mồng hai tháng riêng năm Kỷ-ty.

Ai ở xa xin cứ viết thư và mang-đa bản-tiệm xin gửi cô đầu
bằng sơ-manh đờ-phe đèn tận nơi.

Cô đầu mới, đồ quần áo toàn tơ lụa, đồ vàng thực.

Xin các ngài mau mau chiêu-cô, và cỗ-động dùm cho. Nghề buôn
bán nước nhà được phát-đạt. Đa tạ. Thơ, mandat để cho

Hùm tinh

N° 8 B — Phố Tứ tuyệt-Hanoi

Con Tiên cháu Rồng

Thường nói người nước Việt-Nam nhà là con Tiên cháu Rồng mà tôi chả thày được cái gì là Tiên, Rồng cả.

— Ây chêt ! thè Bác chưa từng trông thày ư !

— Trông thày cái gì ?

— Trông thày con Tiên cháu Rồng ?

— Làm gì có mà thày !

— Bác giàn lám ! chỉ là bác không có con mắt tinh-đòi quan-sát mà thôi ! chứ sao lại không có !

— Thè ở đâu có chứ !

— Ở nhà các cô đầu ! này nhá ! Bác chắc lây làm lạ ! này ở cô đầu thường tội các quan viên đèn, có người đèn hát, có người đèn nói chuyện, có người đèn uống rượu, lại có người đèn cẩm đèn ; năm nhoài trước cửa tĩnh thở khói phì-phào có khác gì con rồng lộn cuộn mây, bên cạnh có một chị, phân đánh trắng sóa, son bôi đỏ hồng, bộ cánh « sộp » thượng hạng, ngồi cười tươi như nắc nè, chuyện nở như ngô rang, dưới bóng đèn măng-sông sảng vanh bu-gi chẳng khác gì một vị tiên-cô giáng thê.

-- Vậy đó chẳng phải là con Tiên cháu Rồng là con nõm à !!
Bác khỉ lăm, thè cũng đòi là nhà Văn-sĩ ! ?

-- ??!! Ồ ! ờ ! thè thì tội chưa nghĩ tới thực ! !

Nói-khoaé

B — A à ! này anh em trông ! cái đồng hồ vàng nó vừa chêt !

A — Nghe vào tai — Thè mà bảo nó vừa chêt ! nó chạy kêu cảnh — cách như thợ mộc đục gỗ, lại ....

B — Thè à ! thè thì nó sợ toa đánh nó không dám vỡ nữa !

— Toa bảo đồng hồ của moa chạy có khá không !

A — Chạy dòn đây ! nhưng cũng khá vậy thôi ! chưa bằng !

B — Chưa bằng của ai ! Đồng hồ của moa cả lớp chẳng ai tốt bằng ! Moa tậu ở tây, com-măng-đê ở ma-nuy-phắc-tuya, bảo hành những 5 năm kia mà !

A.— Chưa bằng cái đồng-hồ bờ-la-tin của moa ở Tây, 21 chân kính, bảo hành 25 năm 6 tháng máy chạy nghe dòn đòn đòn như pháo nổ

chạy đúng từng tích-tắc 2, 3 tháng moa không lên giây mà nó cũng cứ « tê » mãi chẳng dừng lúc nào !

B, C, D.— Góm ! tốt ghê ! toa cho chúng moa xem tỵ nào !

Xem cái đồng hồ ây, đâu nhảm mắt cũng hả !

A.— Hôm nọ moa đi xem Hát-Tây, chen vào lầy cho nhà 4 cái vé 5 đồng, lúc ra thì đồng hồ tròn lẩn trong đám đông người mêt ! Moa tiếc quá, vè sốt rét luôn ba ngày !

B, C, D. Ủ ! Thê thì đồng-hồ toa tốt thật !! . tốt thật !!!

Khôle

— Voi khôle

— Chà phải !

— Hồ khôle !

— Láo đặc biệt.

— Su-tử

— Rứ chư chả khôle !

— Chịu đây ! Toa bảo gì khôle ! ?

— Hai mắt tiêu-thơ kia khôle nhất ! trông chẳng khác gì lân sóng biển bị cơn bão ! Mát tiêu-thơ mà trông thành thì thành đỏ, trông nước thì nước tan, trông đình làng đình làng sụt móng, trông nhà thờ, nhà thờ tháp nghiêng ! Toa bảo tiêu-thơ có đáng thiên hạ-vô-địch không ?

— ? ? ! !

Tử tê quá

— Lạy bác, tôi đi vắng, nêu không dặn trẻ nhà nó trói gô bác lại thì sao bác chịu ở mà anh em ta được cùng nhau câu truyện đồng-tâm, chút tình tri-kỳ ! Thôi xin bác tha cho ! Thực là tâm lòng sôt sắng của tôi, dám xin bác hiểu cho ! mà miễn chàp ! Lạy bác !

— Tôi không dám ! Bác tử tê quá ! nhưng tay tôi hơi đau !

— ! ! ! ? ? ?

Mắt bạc

— Bác đi đâu mà ba chân bõn căng, hập tập thê ?

— Tôi lên trình-cảm !

— Trình-cảm ! ? Bác mắt tiền ư ?

— Vâng !
— Bác mệt bao nhiêu ?
— 47\$ 92 nữa su !
— Mệt ở đâu ? bao giờ ?
— Ở sòng Tam-Sinh tôi hôm nay !
— Thật không ?
— Thật !
— Đáng tiếc !!!

Ăn cơm

Phán Phi.— Thê nào độ này bác được mạnh khỏe đây?! Ăn nồng có được như thường không ?

Bếp Sắc.— Cảm ơn bác độ này tôi vẫn được khỏe mạnh nhưng thuỳnh thoảng lại phải cơn rúc đầu, sổ mũi, ngáp vặt, hắt hơi! Tôi ít lâu nay, một ngày phải ăn tối 4, 5 bữa, thực chí ăn mà hết ngày!

Phán Phi.— Ủa! Sao độ này bác ăn khỏe thè, mà người cứ lõ xương ra, là lẽ gì ?

Bếp Sắc.— Thưa Bác, nào có ăn được mày. Mỗi bữa chỉ miệng bát là nò!

Phán Phi.— Nói lạ! Sao Bác bảo ăn những 4, 5 bữa cơ mà !?

Bếp Sắc.— Thê bác không biết tr! Tôi có tính nghiệm cơm...

Phán Phi.— nghe nói ngạc nhiên, cướp lời luôn.-- Rõ bác nói giàn toét! Bác dễ độ này phải bệnh loạn-óc sao? Cơm thì ma nào chả nghiệm Rõ nói như mửa vào tai!

Bác ít nay cảm-hay ton!

Bếp Sắc.— Không ! Thật mà ! Tôi nói thật ! óc tôi thứ tự như đom thịt, có đời nào loạn được ! Da me ! Tôi nghiệm cơm đen mà !!

Phán Phi--- ? ? ? ! ! !

Lạc mắt

Đường Hàng-Lọng, một ông cụ nhà què vừa ở dưới Nam lên chơi với con. Một cậu học trò có bạn với con cụ gấp, chào hỏi xong, nói:

--- Mời cụ đi xe khỏi mỏi chân !

--- Xe đắt lắm ! Lão già 6 xu vé Thụy mà nó còn không già lời !

-- Con cũng đã hồn chơi với anh con, vậy cù đê con sách va-ly hồn
cù không cù đi bộ mỏi chân mà nặng!

-- Được cậu có hồn chơi với em nó thì cùng đi! còn va-ly lão sách
cũng được mà, lão quen sách thè đi bộ là vừa! Chẳng hề chí!

-- Cù cứ đưa con sách hồn! Con sách cũng được có làm sao! cù cứ
đưa con!

-- Vẫn biết chả làm sao! Nhưng đường phô Hanoi đông người, lâm
ngách, ngộ lõi cậu lạc mạt, thi lão biết làm sao bây giờ!!

!!! ???

Cậu mợ

Cậu — Mợ ạ! Tôi độ này giờ rét phải may lây bộ com-bờ-
lê mặc mới được.

Mợ — Cậu mặc tay à?

Cậu — Vâng! Mợ hỏi làm gì?

Mợ — Cậu mặc tôi cũng mặc!

Cậu --- Mợ n้อม lầm! Liền bà con gái lại mặc tay! Không sợ
người ta đọc dít của, ca bà bén vân cho mà nghe à!

Mợ --- Có Cậu «kết ngầm» thì có! Cậu không biết cậu «phu
xướng phụ túy» à! Cậu làm việc gì tôi chả phải theo! Ai nói
mặc ai, miễn là tôi trọn bốn phận với cậu là đủ rồi! Tôi cứ
mặc xem đứa nào...

Cậu --- Thôi tôi lấy mợ! tôi lấy cả cái đạo-đức của mợ! Mợ
không sợ ai! nhưng mợ mặc tay, thì tôi phải sắm can trúc gộc
không thì ngã chết! Thôi tôi lấy mợ!

Chuyên-môn

Chiều thứ bảy có giờ cô-dơ-ri rẽ-cò-rẽ-a-ti (causerie récréative)
Thày giáo nói chuyện cho học-trò nghe; sau khuyên rằng: « Các
anh làm nghề gì cũng nên chuyên-môn cho giỏi một nghề ấy! Chà
nói một nghề chuyên-môn ích-lợi thè nào, các anh cũng thừa hiểu !

-- Thưa thày, chúng con chả hiểu ích-lợi thè nào cả!

-- Nay các anh chẳng xem con khỉ sau kia nó chuyên-môn nghề hót
ái cho nên người ta cho nó nào lồng son nào đong sứ, họa-my cũng

vậy cho nên được cõm tráng nước trong. Người ta, thí dụ, chuyên-môn nghề vay lãi hóa nên giàu, chuyên-môn việc đòi nợ hóa nên có. Chuyên-môn đóng tàu, chuyên-môn chở gỗ, chuyên-i làm sỉ-mo, chuyên-làm gạch-lát mà nên giàu có ! nói ra sao xiết kè hèt khôn cùng ! Hé ai chuyên-môn thì trở nên giàu sang thê lực ! Các anh hiểu chưa ! ? Thê về phần các anh thì các anh định chuyên-môn về nghề gì, tôi nói ra xem !

Học trò nghe hiểu, bèn biếu đồng tình, đồng thanh thưa rằng :

-- Thưa thầy, thê thi chúng con định cùng nhau chuyên-môn về nghề đánh-bạc vì nghề ấy không phải mày vòn không phải khó nhọc mà may ra thi trở nên đại-phú ngay !! ....

Thầy — !!! ??? .....

BỎ QUÊN

— Ay, tôi vừa đi ra sau, sao bác lại cất ví của tôi đâu rồi

— Ay, tôi vừa bỏ túi khóa kỹ

— Bác điên sao ?

— Không mà ! tôi tưởng bác bỏ quên, tôi phải cắt cắn-thận ! kèo nhiều trè ngô đứa nào nổ soáy mắt, thi ra tôi mặt mo với bác à !

— Cám ơn Bác ! nhưng bác tính hơi cắn-thận quá một chút !

TIỀN BỘ

Cô Mẹt — Chị ạ ! chị em ta làm thê nào cõi động hô-hảo cho nứ-giới ta tiền-bộ lên một chút chứ ! Bọn nam-giới họ cặp-tiền lầm ! Chị em mình không nhanh chân thì quyết trượt lại sau, không bao giờ là bước-chân-không-lồ (à pas de géant) mà đuổi kịp họ đâu

Cô Công — Chị thật nhiệt-thánh về chủ-nghĩa !

Thảo nào em ngồi trên gác nhà, hôm nào cũng thầy chị rào gót san vàng dưới kíp mây bức thiêu-niên công-tử bột ! Chị thê cũng cặp-tiền lầm rồi đây ! Nhưng em sức yếu hèn không sao dám

chen vai thích eảnh dời dịch với khách tu-my
trong trường kinh-tê, trên chòn vũ-dài ! Bước tiền-
bộ xin nhường các chị, em chịu trước ! ! ...

Giết chó

- Thưa Thầy, sao con chó nó giữ nhà đêm hôm khỏi trộm cắp,
mà lại nhẫn-tâm mang nó nâu diêng mè, hở Thầy ?
- Tại nó già, mắt lòa không giữ nhà được nữa !
- Thế sao những người già, lòa, chẳng làm được việc gì, lại
không mang làm thịt nhỉ ?
- ? ? ! !

Vệ-sinh

- Mẹ, sao mẹ hôm nào đi phô, dẫu vội thè nào, mẹ cũng
đánh «bột» vào mặt thế hở me ?
- Ủ, con nói phải đây ! Dẫu me vội thè nào cũng đánh phân
vì me muôn giữ vệ-sinh !
- Sao lại vệ-sinh hở me ?
- Vì phân ày chất vôi ! Lên phố đông người đông xe, nhiều
bụi, có nhiều vi-trùng nó bay lan khắp cả. Nếu mặt không
bôi phân vi-trùng nó bám vào thì mắc bệnh mà chết ! Có
phân thì dẫu muôn nghìn vi-trùng thấy cũng đủ hết vía
vì vi-trùng kỵ chất vôi !!
- Vâng, thè thảo nào ! em nghĩ mãi.... Mẹ ạ !!

Chóng đói

- Nay toa, moa thầy các nhà văn-sĩ tây có người quên ăn
quên ngủ vì văn. Mà sao moa bây giờ tuy chẳng giỏi-giang
gi, nhưng cũng mang tiếng là một nhà văn-sĩ Việt-Nam,
lại ăn cơm như hùm đồ đó, uống rượu như bó, chóng
đói chóng khát tệ, moa lây làm kỳ quá ! nghĩ mãi mà
chẳng ra manh mồi quái gi ! là nghĩa làm sao ?
- Vân-de khó giải quyết thực ! Moa đèn cũng chịu bó tay !
- Má toa này ! hẽ hôm nào moa nghỉ bút, hầm lọ văn thơ
thì moa chẳng đói chẳng khát gi cả, có khi nhện cũng vẫn

nghe như thường ! như thê moa nghĩ lại càng lạ quá !
Toa giỏi khoa tâm-lý toa thử bói mọc họa may ra được
nguyên-nhân, thi toa chắc cũng sẽ có tiếng là một nhà đại-
tâm-lý đó !

— À ! thê thi moa hiền thừa đi rồi ! Tại toa làm văn « Thủ-
tả » ày thì quái gì mà chả chóng đói chóng khát !

— ? ? ! ! ! , , ,

Nhà báo tài

Văn-Sĩ Son-Phan là một nhà phóng-sự đặc biệt trú-danh của
tòa báo « Phiêm-Đám ». Văn-sĩ ăn bản tây-phục mót đặc. Văn-
Sĩ có khi ngày nhịn cơm, đêm nhịn ngủ, lung khẩn các đường
ngang ngõ tất để mò tin. Một cái « keng keng » của tầu điện,
một tiếng « toe toe » của ô-tô cũng làm cho Văn-Sĩ dừng
lại mà lây con mắt tinh-đời qua vành kính trắng mà quan-sát.

Có khi văn-sĩ hôm nào đi mất quá, tôi phải trùm chăn nằm
trên cái giường, thiêm thiêm giác nồng, có đêm đang ngủ mà
bỗng chồc dậy ! Thắp đèn ngồi nghe tiếng mồi kêu tiếng mót
nghiến !! Mà có khi tư-tưởng suốt sáng để khám phá ra cái
tiếng bí-mật « o ! o ! » « cót ! két ! » ày.

Nhiều lúc về mùa nực Văn-sĩ sơ đi lại luôn mò-hỏi bản
mật vét-tông chỉ bàn một cái sờ-mi chúc-bầu không côn, không
ca-vát vì các cái đó thường làm cho Văn-sĩ mất thì giờ, tức
cỏ và vướng víu bứt rứt !

Ai gặp cứ để ý nhìn vào hai cái măng-sét là bóng lòn của
Văn-sĩ mà xem ! Măng-sét tay trái thi đây nhũng chū' nốt biên
bút chỉ nhỏ tí còn bên tay phải thi đây nhũng ngang dọc
chàm phảy, các ám-hiệu của Văn-sĩ người ngoài không sao hiểu
được !

Một ngày kia Văn-sĩ vừa vì toa báo, bắt được một cái phong-
bì nhỏ, chữ viết run run mà cứ siêu vi bên tay trái. Văn-sĩ
sé ra, thấy có mièng giày nhỏ trên viết : « Mười một giờ đêm
hôm nay, cậu không lại với em thì em chết mất ! » Văn-sĩ
biết là của tình-nhân mình. Nhưng Văn-sĩ xưa nay là một người
nhiệt-thành về chửc-trách ! Bên lại chơi với một người bạn đồng-
nghiệp sở mình là Hác-Ín tiên-sinh, nói chuyện bức thư và bảo

mười hai giờ đêm hôm nay lại nhà sô như thê, phò như thê, sẽ được mục-kịch một thảm-kịch tự-sát. Bạn ý lời. Hai người cùng ngồi nói truyện qua 11 giờ..... Mười một giờ qua..... Mười hai giờ tối, Sơn-Phân tiên-sinh bảo Hắc-Ín tiên-sinh đi luôn. Còn mình ở nhà làm bài-cáo thảm-kịch tự-sát, trong bụng đinh ninh là bảo minh được tin ấy trước tiên. Ngồi bút sát sót-sát trên mặt giấy, tiếng đồng-hồ tic-tac trên tường vôi.

Soạn bài xong, ngồi chờ. Một dười ! chả thấy ! Hai giờ..... Ba giờ..... rồi đèn 4 dười mà cũng chưa thấy tin Hắc-Ín Tiên-sinh, trong bụng Sơn-Phân Tiên-sinh nghĩ rằng : chắc bạn minh trông thấy thảm kịch thương quá, đau ruột không về được. Văn-sĩ ta bèn lây mũ đội vừa chực mở cửa thì thấy có tiếng giấy tẩy giã-giò rồi cửa kêu cách cách. Văn-sĩ ra mở cửa té ra bạn minh đã về. Bèn sảng-sốt hỏi luôn : Thế nào ? Bác đèn thi en đương ra làm sao ? En bây giờ thế nào ? En hỏi mấy giờ thi tự-sát ! ? Bác chứng thương tinh không giút nên bây giờ 5 giờ mới về phải không ? En ra làm sao ? Bác ra chứng cầm-động lâm nên không giả lời ngay được phải không ? Việc quái gì ? mà...

Hắc-Ín tiên-sinh ung-dung nói : — Không, en chả làm sao cả ! nhưng sáng hôm nay dậy chúng mua mệt lắm ! từ cả người !

— ? ? ! ! ? ?

Mặc nó

Bà X. — Thưa Cụ, cháu nó uống thuốc ày vào, nó cứ bảo nôn-nao trong ruột....

Lang Beng — Ày mặc nó ! thuốc ày uống vào phải nôn nao với hiệu !

Bà X. — Thưa Cụ, vẫn biết có nôn-nao trong ruột là có hiệu, nhưng.....

Lang Beng — Biết thè thi thôi ! cứ mặc nó ! nhưng cái gì ! bà này rõ lo xa quá !

Bà X. — Khôn nhưng nó đi rùa, nữa...

Lang Beng phát câu. — Đã bảo tôi cho phá tháo ra ! Mặc nó ! Nó đi rùa rồi nó khỏi chứ lo gì !

Bà X. — Khỏi đâu mà khỏi ! Rồi nó bèn tắt nghỉ ngay ! Còn tiêu thuốc con xin cụ ....

Lang Beng — ! ! ! ? ? ?

Ai không nói ?

- Câm không nói !
- Câm tuy không nói được, nhưng ai gọi gì, nó cũng biết quay đầu giờ lại mà âm-óe ! không thực đã không nói được hẳn !
- Ngọng !
- Càng khôn phải làm !
- Thê Bác bảo ai ?
- « Vô duyên chưa nói đã cười, có duyên lời chín mươi lời không thưa ! » Bác không biết câu cửa miệng của thê-gian đó ư ! Chắc phải là người có duyên không biết nói là gì ! Hồi chín mươi lời mà cũng cứ « câm miệng hén » thì thực là không bằng móm mép đứa cầm, đứa ngọng Bác nghĩ có phải đúng làm không ?
- Thê thì đúng làm !

Cho mát

Thợ cạo X. — Thưa Ngài, Ngài cũng đánh phân ư ?

Tham Bột. — Vâng, có chứ ! Đánh phân cho mát !

Thợ cạo X. — Thưa Ngài, tôi tưởng bây giờ giờ rét !

Tham Bột. — ? ? ! ! ? ? ! !

Phòng bị

Lu-Bù Tiên-sinh là một nhà « bời bèo ra bọ » lão-luyện, có tiếng là một tay cự-phách trong trường ngôn-luận. Tiên-sinh là một người tài-tình sớm nổi, mới 19 tuổi đã có người xưng tụng là lão Tiên-sinh. Một hôm ngồi nhàn, đùa vui với cháu be. Cháu hỏi :

- Chú ơi ! Chú còn trẻ thê, sao đi đâu cháu cũng thấy chú đeo kính-tráng và chồng cái gậy trúc to gộc, cháu không mang nỗi hứa chú ?
- Thế cháu không biết ; không phải là chú lòa mà chú phải đeo kính đâu, chú đeo cho trông có vẻ đặc biệt đầy chứ ! Còn cháu cầm gậy không phải là cháu có công lưỡng đâu, cháu mang để phòng bị, vì iữ « bán-kẹo è » nó ghét cháu lắm ! Chú bình-phàm bọn ây nhiều lần trong báo có ý hơi quá đáng ! cháu à ! cháu nghe không ?
- ! ! ? ? ?

Quả Phật-thủ

- Thưa thầy, anh ày vира cho con mội quả phật-thủ à !
- Nó có lòng tốt nó cho mày, mày lại còn thưa nọ !
- (giơ móng dò) — Thưa thầy anh ày cho con quả phật-thủ thê này kia à ! Con đau quá ! (đứa nằm đâm ra hiệu)
- !!!

Hiểu ngầm

- Thầy giáo giảng bài xong, nói :
- Các anh nghe không ? Đã hiểu chưa ?
- Thưa Thầy chúng con nghe rồi, hiểu cả rồi à !
- Thê anh N kia đứng dậy giảng nghĩa xem !
- Thưa Thầy con chưa nghe rõ mày ! con chỉ hiểu ngầm, thôi à !

Đóng khô

- Sao mày chủ-nhật nay toa không lên chơi với moa ! Bay đã lên mặt Cao-đắng đây ! mà...
- Không bao giờ lại thê ! Da-me đờ-la-vi ! Toa không biết, moa đđ này thì sơ-mét nên phải đóng khô nằm trường mà học, có thì giờ đâu mà toa bảo...
- Toa sang-tê vừa chử ! Giời rét thê này lại đóng khô mà học, thực toa bịt mắt moa quá !
- Ay chêt ! Anh em a, lại bịt mắt nhau !
Toa « khỉ ngầm » cứ ngờ nhau ! Ở trong trường moa cô sức học thì họ gọi là « đóng khô » ! Chúng moa nói thê « là thường » ! Toa hiểu chưa !... « khỉ ngầm ! »

Tôi trưởng

- Bác xem giày bạc mới 100 của tôi sao lại bỏ túi !
- Không mà !
- Có mà ! Bác thử sờ túi xem nào !
- À đây rồi ! Thê mà tôi cứ tưởng tôi đưa bác rồi ! Tôi vô-tâm quá !
- Vâng ! Bác vô-tâm thật !

Một bài lai-cǎo

Báo « Cô-Lê-Ra tân-văn » số 0 ra ngày 1/2 tháng một 1938, có bài lai-cǎo như sau này, xin lục-đăng ra đây để giới-thiệu cùng Chư-tôn, nhân tiện cho toàn một việc nghĩa-cứ với đồng-bào !

Một bài học khôn — Nhắn giùm làm phúc.....

« It lâu nay, cái nạn mạt người thực là kịch-liệt. Ày cũng vì việc « mợ phu đi Tòi-Tân-Thè giới mà sản-xuất ra vô-ùng mệ mìn, bô mìn » ..... Vậy xin các ông, các bà, các cậu, nhất là các tiểu-thơ phải cẩn-thận lắm mới được, không có lại kêu tại sò ! Các ông các bà các « công-túc các tiểu-thơ đi đường đứng nên nói truyện, ai hòi cứ im « kèo mắc bùa mê thì khôn đây !

« Tiện đây xin nhắn các ông các bà các cậu các cô đi đường chỗ « đường, nêu gặp những người lạ mặt thi vờ lại hỏi truyện xem có « phải mệ-mìn hay bô-mìn không ! Không phải thi thôi ! Nêu phải thi « cứ theo mà điệu nó về nhà đánh đòn cha một trận nên thân, để trừ « một cái hại lớn cho xã-bội Việt-Nam. Đó là một việc nghĩa-cứ, xin « các Ngài chờ để ngoài tai ! Mong lắm ! Mong lắm !

Phó-mát Nguyễn-lợ-Đặc lai cǎo .

Dịch sách

- Đô toa biết thè nào là dịch sách đây !
- Dịch sách tầu sách tẩy ra sách quốc-ngữ, hay quốc-ngữ ra chữ tẩy, chū' tầu chứ gì !
- Hơi đúng ! chưa sác lầm ! Thè độ này Hanoi dịch sách tợn toa có hiều làm sao không !
- Họ dịch nhiều sách chứ gì ! Ai còn lạ !
- Thè mà không đúng nghĩa đây !
- Toa rõ ngang như bùa, thè còn không đúng kia chứ !
- Thè thi toa bò tợn ! Hồi này Hanoi họ xuất-bản lâm sách thực, nhưng phản nhiều nhū'ng sách « Thò-tà » cả nên bảo độ này Hanoi « dịch sách tợn ». Toa nghe ra chưa !
- , , , !

Năm nay giờ bao nhiêu tuổi ?

- Hồi thè có giờ biết,
mà moa biết đây.

- Rõ lèo nhau chừa ! Ai lên giờ mà biết ! Để toa nám được
giây khai-sinh của giờ đây hẳn ! Rõ nói như đò nước sông Tô-
lịch vào tai người ta ây ! Giờ cũng chả nghe được !
- Toa chả nghe moa thì thôi ! Đã không biết người ta bão cho mà
hay, lại còn hài lầm ! Để dở cái lọ văn nước công ấy mà bịp được
nhau hẳn. Moa cũng chẳng hơi đâu ; Giờ chả nghe moa cũng
chẳng cần !
- Thôi thè moa chịu, toa nói cho moa nghe mày !
- Giờ năm nay lên độ 18, 19 gi đó ! Vì vợ moa năm nay 20 tuổi
mà. Nhát vợ nhì giờ, chắc là giờ phải kém tuổi vợ moa chứ !
Toa cứ suy mà xem đúng ra phết !
- Thè thì toa thánh thực ! Biết cả tuổi giờ !

Chui lọt

- Góm, cái hàng dào sát quan Công-Sứ kín và cao thê kia ! có bảy
đời kè trộm cũng chả chui lọt !
- Vâng, kín thật thê mà có người chui lọt đây !
- Bác chì ồm ờ thôi ; Để bác chui lọt hẳn.
- Không, tôi nói tình thực thà ; Tôi tài hèn, sức yêu chả chui lọt
được, nhưng....
- Nhưng.... ai ? Bác thử nói xem ?
- Hạng người chui lọt không tiện nói ra đây, linh gác thây cũng
phải lờ đi ; Chả những chui lọt hàng dào sát mà thôi đâu ; lại chui
lọt qua cả tường si-măng nữa. Bác bảo có giờ chui không !
- Thè thi người ây giờ chui thực !

Tôi chạy !

- Lâu nay mới gặp nhau, sao độ này trong bác sút tệ, mặt hốc hác
chả thây tí thịt.
- Vâng, Tôi chạy mãi.
- Bác chạy ?
- Vâng.
- Bác thi xe đạp ư ?
- Cái gì chứ cái ây tôi xin chịu.

— Bác chạy cướp ?
— Không, nhà nước tuần phòng nghiêm-nhặt, làm gì có nhũng quí
ây ?
— Bác kéo xe cơm đen chạy ư ?
— Không gì ghét bằng !
— Vậy Bác chạy,
— Vâng, tôi chạy Hán-Lâm mãi...!
— ...!...?

Chữ Trinh đáng giá ?

--- Dáng giá nghìn vàng !
--- Nhầm to !
--- Thê bao nhiêu ?
--- Hai trinh là một xu; mỗi trinh có bốn chữ « Khải định
thông bảo ». Vậy chữ trinh đáng giá $1/8$ đồng xu hay $1/4$ nửa
xu chứ gì !
--- ? !

Áo quan

--- Bác ạ ! tôi độ này mới chạy được Hán-lâm lớn nhỏ cũng
lên mặt quan kiếng, chơi cái ngọn áo thường này, có điều giảm
mặt cà giá-trị. Muôn may một cái áo Quan mặc cho có vẻ !

--- Áo Quan?
--- Vàng áo tôi ! Chả biết mui hạng đặc biệt thì nát độ bao
nhiêu nhỉ ! ?

— Độ 8\$ hay một chục là hạng tốt nhất !
— Bác nói tinh ! Áo thường mà tôi còn may mất nhũng 14\$58
kia mà ! Áo tôi mặc nhũng ngày hội hè yến tiệc, trước mặt
đại công chúng mà một chục thì sao được ! Hay là áo giày ây
chưa mặc đã rách thì có hoài tiền !

— Ây chêt ! thê Quan không biết ! Một chục là hạng tốt
bóng đáo đè, mà lại tha hồ giày vò, chả giàn nào nhâm được
mỗi chà dám sòng, chuột cũng hết đường, một cũng chịu phép !

— Vậy chử mua ở đâu, bác bảo giùm tôi mây ! Có như lời
Bác thi tốt thê là hàng tốt đặc biệt, nên mua thực ! Bác bảo
giùm !

— Quan cứ lại phe-lon-nô hay thuê xe bảo đèn phò Lò-Sū mà
hồi, nhà nào cũng có !!

— ?

Ngũ vị

Văn-sĩ Bát-Đại — Bác ạ, tôi vừa làm một bài tuyệt-cú lôi văn
mời mời nghe phờ-ro (frais) đáo đè ! Bác nghe! tôi
đọc !

Văn-sĩ Thất-tộc — Sẵn lòng lắm ! Xin rùa tai và nhijn thở nghe
bác đọc !

Văn-sĩ Bát-Đại đọc :

*Chém cha cái kiếp mây có-sông
Nhân-loại sà-vé, những chốc mồng !
Thước đất dê-rô, hoài cổ-quốc !
Ngày đêm, Hanoi, va-ga-bông !*

Đây bác nghe có đủ mùi không ? Hoàn-toàn-chứ !

Tôi nghĩ nát óc trong mây ngày mới được thế đấy ! Nghĩ cái kiếp
văn-chương thật phiền Bác ạ !!

Văn-sĩ Thất-Tộc cầm mũi-soa đê mũi nói :

Thơ Bác phờ-ro thực nhưng chưa hẳn đã đủ mùi chưa được
hoàn-toàn !

Văn-sĩ Bát-Đại — Vâng ! Bác khâu nhau vừa chử ! Chưa đủ mùi
mà trong 3, 4 ngày mới xong, đủ mùi thì có chết cả Tây ! Bác
bảo thế nào là không được hoàn-toàn, giảng nghĩa xem ! Hay lại
kêu hiều-ngầm !

Văn-Sĩ Thất-Tộc — Thê Bác không biết ! Thơ Bác có mùi mâm-tôm,
phó-mát đậu phù-nhự mới được có tam-vị : » giá chiu khó nghĩ
thêm, gia ít mùi nước còng, và mùi đất đèn thì đủ « ngũ-vị »
mà mới được hoàn-toàn, Bác ạ !

Ai sợ người Việt-Nam mình nhất ?

— Tay sợ nhất !

- Bác nói vô-lý quá, Tôi thây người minh từ thành-thị tới thôn-quê, từ hàng quan lợn tới bọn dàn đèn, ai cũng vậy, chẳng nhiên thì ít, ai cũng sợ Tày thì có.
- Thì tôi cuộc với bác nào,
- Cuộc thi tôi chả cuộc, nhưng tôi bảo người Tày quyết không sợ người minh đây !
- Thê thì bác kiền-thức nhò như con kiên, trí-não nóng như như đọi đèn, có chịu thì tôi giảng nghĩa cho mà nghe.
- Chịu thì không bao giờ tôi chịu, nhưng bác cứ giảng nghĩa cho tôi nghe, nêu phải thi tôi sẽ chịu thua !
- Bác nghe nhé ! Người Việt-Nam minh phẫn nhiều có tính « chôn ốc », có tính « ương gàn » có tính « phản-bạn » có tính « tinh vặt » rồi còn vô-ứng các tính nết rất qui-hóa, rất lạ lùng, có khi cả gầm giời không nước nào có, cho nên Tày càng sợ minh tữn. Bác chắc không tin nào ! Vậy bác thử nghĩ xem oèu chả sợ, sao lại nào sai « mệt-thám » đi do la, sai « xen-đầm » đi ngăn-cắn, sai « Tây đoan » đi bắt bớ, sai « vệ-sinh » đi-tuần-phòng, đặt « Tòa-án » để xử tội, đặt « Hòa-lò » để cho ngồi nhàn, đặt « quân-đội » để khỏi sợ, đặt « giây-thép » để truyền tin, đặt « máy đèn » cho đêm khỏi hêt vía đặt « Tầu bay » cho chạy trồn được nhanh, còn trăm hình nghìn trạng, dẫu một bộ sách cũng chưa nói hết được. Bác cứ ngồi tĩnh mà suy, yên mà nghĩ, xem có phải Tày sợ người Việt-nam minh nhất hoàn-cầu không ?
- Vâng, thê thì tôi xin chịu thua !

Giọt lệ từ-bi !

- Sao bác đương xem hát, cảnh này vui thê ai cũng vỗ tay mà bác lại khóc sụt sùt sít thê ?
- Tại tôi thây con đào Vá nó hát hay quá, mà người trông lại dễ thương quá, nên tôi cảm lòng chẳng đậu, thương quá, bỗng sa giọt lệ « mẫn-thê » mà khóc cho « nhân-tình » đó, bác à !
- Giọt lệ từ-bi thay !

Chữ tình

Bếp Mèo. — Bác chờ gì mà bác phờ râu, ngay cán dù ra như ngày như đại thê ?

Bếp Vệ. — Chữ tình ! gần lột nọc mà chưa thày đèn, nên tôi chán góm, hơn lúc đói cơm đèn.

Bếp Mèo. — Lại « mèn » nào thê ? Bác rõ khوم già thê mà còn đa mang kia à ?

Bếp Vệ. — Nào có đa mang gì đâu Đa mang quân chi-chi này mà !

Bếp Mèo. — Góm bác dạo này nói cũng nhã ghê !

Đau đớn lòng...

Văn-sĩ Bò. — Góm moa xem Trò-đời lám lúc moa nhịn cười không được ! Toa bảo có đáng cười không ?

Văn-sĩ Lợ. — Toa bảo đáng cười chứ moa xem, moa lau nước mắt không kịp !

Văn-sĩ Bò. — Thê mà không cười lại khó: có họa Thánh !

Văn-sĩ Lợ. — Thê mà moa cười dày ! Những điều trông thây mà đau đớn lòng ! Moa khóc mãi...

Văn-sĩ Bò. — . . . ?

Bệnh báng

- Chị ạ, em độ này mắc bệnh-báng, en xanh bùng cả người đi, khó chịu, quá chị có biết đâu thõng báng chị mách giùm em với !
- Tưởng bệnh gì thì sợ, chứ bệnh-báng thì chả sợ chị ạ ! rồi nó khỏi không lo !
- Chị bảo không lo. Em chả thây nó khỏi đâu, chỉ thây mỗi ngày nó to phình tướng lên; em lo quá ! không ăn không ngủ được chị ạ.
- Thê chị mắc bệnh đã bao lâu rồi ?
- Em phải đã ba tháng mười ngày rồi.
- Thê chả mấy nứa mà khỏi, trong nứa năm, 6 tháng giờ nứa, là tự-nhiên nó đẹp hẳn đây chị ạ !

- Sao chị biết thè !
- Vì trước chị cũng bị bệnh ây, chả thuốc men gì chín tháng mười ngày khỏi phang,

Bán nước

Mợ — Cậu ạ ! cậu đi làm ít lương mà tôi ngồi ăn không !
« Tọa thực sơn băng » Ngồi ăn núi lở, cậu làm nào
soay cho tôi một ít vòn, đè tôi đi buôn lầy đóng mà
tiêu thèm chứ ! Không thi cậu bảo mày lúc mà bán-sói,
hử cậu ! ...

Cậu — Vàng ! được ! nhưng mợ muốn buôn bán hàng gì đè
tôi còn tính mới được chứ !

Mợ — Tôi muốn mở hàng bàn nước !

Cậu — Mợ dở lắm ! mùa rét thì bán nước cho ma nổ uống !

Mợ — Mùa nào chả có người uống ! cậu rõ dở hám quá !

Cậu — Thè mợ bảo ai uống chứ ?

Mợ — Người An-nam với người Tây !

Cậu — Thì ai chả biết người Nam với người Tây, nhưng mợ
bảo nhũng người thè nào mà lại mùa rét uống nước ?

Mợ — Thè thì cậu dốt thật, dốt không bằng chị em chúng
tôi ! tôi nghe nói độ này người An-nam nhiều người
chạy Hán-lâm, chạy Nghị-viên, chạy công-nợ, chạy theo
« tiêu-thú » mướt cà mồ-hôi, nêu không phải uống
nước thì cổ bụng nóng khô sác đi đời ! Lại có nhiều
người Tây béo nặng thịt quá không dàm đi xe, đi tàu
sợ dọc mõ lèn mà chết, đi bộ cho sút người đi ;
mặc quần áo len dạ, người lầm thịt, lại đi bộ, thì
làm gì chả nóng bức, nêu không mua nước mà uống,
thì mõ nó nóng rực người lèn lại không phút-la-căng
cái đàt à ! ? Có thè mà cậu không nghỉ được ! cậu cứ
soay cho tôi vòn, tôi bán chắc phát tài !

Cậu — Mợ nói cũng phải ! tôi xin chịu ! nhưng mặt mũi mợ
thè kia lạt đi bán nước, người ta không ca tú-đại
cho mà nghe à !

Mợ — Tôi lạy cậu ! cậu cứ mặc tôi ! tha hồ cho họ tú-đại với bát-đại, miễn là có tiền cho cậu đi si-nê-ma là được rồi !

Cậu — Mợ thực là bậc « Hiền-phụ ». Vâng ! tôi xin theo ý mợ !

Nghề xướng nhất ?

- Làm Vua xướng nhất !
- Xướng gì ! còn phải lo việc nước, khi trị lại còn khi loạn, có khi năm không yên giấc, ăn không ngon móm ! chả xướng !
- Làm quan xướng nhất !
- Quan cũng vậy ! phải lo phải nghĩ, cho đáng mặt làm bức phụ-mẫu dân chử ! chả phải.
- Làm chủ hiệu buôn to xướng !
- Cũng chả xướng !
- Vậy thè nghề gì xướng nhất ?
- Lây tây xướng nhất ! lây tây, tay cho đeo vòng hột xuyên hoa, tay cho ăn tráng mặc chơn, cho nằm giường Hồng-kông, cho nằm đệm da, cho an, cho chơi, cho đi ô-tô cho xem chớp bóng, cho quạt máy mát, cho lò sưởi ấm, thời thì trăm nghìn sự xướng khác không sao kể xiết ! mà lo không phải lo ! nghĩ không cần nghĩ, cứ việc đánh phân soi gương cho bánh, cho đẹp gái, cho sức khỏe, cho tay yêu, thì được xướng suốt đời !
- Vậy bác bảo còn ai xướng bằng !
- Thè thì xướng xướng tuyệt ! Nhưng « sơ » cái xướng ày làm !

Đi làm

- Thưa Mẹ, chị em con hổ sinh phận gái, chưa lây giùm trả ơn cha mẹ, mà ăn học đã tốn bao cơm áo, vậy mẹ cho phép chị em con đi làm, để lây ít tiền mà dâng bùi sè ngọt báo đáp đức cù-lao chử ! mẹ cứ bắt chị em con ở du-dú só nhà thè này thì bao giờ cho già được ơn sâu nghĩa nặng !
- Thè chị em mày bảo làm thì làm gì ?
- Bầm bàn hàng cùng biên chép cho một Ông Tây còn trẻ tuổi chưa vợ con gì mà giàu có hàng vạn, ở phò B. H. ạ !

— Thôi làm gì thì làm ! chứ làm thê thì thà vợ chồng tao
nhìn đói nuôi chúng bay, còn hơn chịu tiếng là nhà tông,
nhà gia-giáo nhà có phúc !

Giời rét có ai mở quạt máy không ?

— Câu hỏi mới điên làm sao ! Óc bác nóng quá có lẽ điên
mặt rồi ! có lẽ phải mở quạt máy thì mới khỏi thì có !

— Không, tôi nói thực mà ! có phải là điên dại như ý bác
tưởng lầm đâu ?

— Vâng, Bác không điên, nhưng câu hỏi của bác nó ngô-
nghinh ngu-ngốc quá ! Ôi không già lời đâu !

— Vậy thê bác không có thê già lời được, hay không già lời
đè tôi sẽ liệu !

— Vừa không thê già lời được cũng có, vừa không muốn
già lời cũng có !

— Nhưng bác có chịu không ?

— Vâng ! em xin chịu, quan bác thử già lời lày xem làm sao
nà !

— Thì mà phải chịu cầm miệng ! người sốt nóng chứ ai ! có
khi phải ập nước đá quanh mình cho bớt nóng, chứ mở
quạt máy mùa rét này thì đã thăm vào đâu, mà bác lạ !

— ? !

Ai nghèo nhất ?

— Cảnh mình chân lấm tay bùn mồ hôi nước mắt mà vẫn
nghèo, nghèo nhất chứ ai !

— Tuy nghèo nhưng còn có bát cơm mà ăn, chưa thực đê
nghèo nhất !

— Người ăn mày nghèo nhất !

— Chả nghèo nhất ! họ đi xin còn được bát cơm mà ăn chả
nghèo gì cho lầm !

— Vậy ai ?

— Người Hanoi nghèo nhất, mỗi lần tôi ra chơi với người
với người bà con, sáng về quê sớm, chỉ thấy họ ăn cháo
chứ không thấy có cơm ăn bữa sáng, chả nghèo sao lại thê !

Lấy thuốc

Cụ Lang Thang. — Cậu lây thuốc gì? cậu kè bệnh ra xem.
Công-Tử Đường. — Thưa cụ, cụ xem mạch con tự khắc biết.
Cụ Lang Thang xem mạch xong. — Bệnh cậu lạ lùng, tôi không
biết gọi là bệnh gì, chỉ bằng cậu cứ nói rõ ra để
tôi kè đơn, cho khỏi phí mệt thì giờ!

Công-Tử Đường. — Thưa cụ, con mắc bệnh tương-tư ạ!

Cụ Lang Thang. — Tường bệnh gì chứ bệnh ấy thì chả cần!
không phải uống thuốc, cậu đừng nhớ gì, nghĩ gì
tự khắc khỏi tuyệt nọc!

Văn lục bát

— Thầy nhỉ các nhà thi-sĩ làm văn thơ có khó không, hờ thầy?
— Khó làm chứ, nghĩ nát ruột nát gan mới thành một bài
văn, bài thơ đây!
— Thè con có làm văn được không nhỉ?
— Hừ, mày bé không biết gì: học dốt như mày thì làm văn
thơ gì mà hỏi! rõ thật trẻ con có khác
Thưa thầy, thè mà con nghĩ con cũng làm văn được đấy
thầy ạ!
— Tháng này nói bậy, mày thi làm văn với tụt gì, Ủ thi mày
biết làm văn gì, nói ra xem nào!
— Con vẫn bùa cớm nào cũng vào chạn làm văn lục-bát, văn
nghe kêu đáo để.
Văn lục-bát dễ thè, mà ai cũng bảo khó làm nhất! thi con
thì con thực không tin, thầy ạ!

Thè nào là thơ tuyệt-cú

— Tiên-Sinh khinh tôi vừa vừa chứ! Để tôi không hiền thè
nào là thơ tuyệt-cú đây hẳn!

Này tôi bảo thực cùng Tiên-Sinh, chính tay tôi đây cũng đã
làm thơ tuyệt-cú mòn bút giā tay rồi đó, thưa Tiên-Sinh.

— Tuy vậy nhưng Quý-Hữu có lẽ cũng chưa hiểu nghĩa thơ
tuyệt-cú là thè nào đây!

— Thơ tuyệt-cú có bốn câu, ba vần chứ gì!
À ý đây tôi đã bảo! Quý-Hữu đã hiểu nghĩa đâu?!

— Vậy thè Tiêu Sinh giảng nghĩa cho tôi được lén-giáo thì
thì thực là một cái vinh-hạnh lớn vậy !

— Thơ tuyệt-cú là một thứ thơ mùi nó không thơm, không
ngọt, không ra mùi gì nhưng mùi ây ghê lắm ! mùi ây mạnh
lắm ; hễ đọc thơ tuyệt-cú lên thì cái mùi nó sông lên điên mũi
không bịt nhanh thi nó vỡ tan ra cũng có khi. Hơi ây sông ra
nếu con cú nào người thày cũng đờ mắt choáng người, rủ cánh
xuồng mà bay nơi khác ; không bay đi nơi khác thi chêt ngạt
vì mùi thơ ây, như cái hơi thuốc ngạt (gaz asphyiant) dùng để
giết người kừ đại chiến-trang năm 1914 vậy,

Cho nên gọi là thơ tuyệt-cú ; nghĩa là thơ trừ cho cú tuyệt
đi...!

— ..?..!

Cái gì đẹp nhất ?

— Tiên đẹp nhất !

— Không ! Tiên chả đẹp ! Tiên đẹp nhất ! Vì có tiền thì mua
liên cũng được ! không tiền thi làm cóc gi có tiên mà đẹp !

Làm sao cho chóng ?

Hai bác dân làng Bếp được ngày họp mặt, nói chuyện nồ như pháo
kêu, cười dòa như nồ đò. Tiềng « cọt ! kẹt ! » hơi « phi ! phào ! »
lẫn với tiếng người, thực lầm huyên-náo !

Làm khói cuộn cuộn bay bồng lên lén từng không, lòng người
tư-tưởng cũng co sa như đáy bể !!

Hết truyện nhà cửa, đèn truyện nước mây, hết truyện nước
mây, đèn câu truyện thời thè !

Hết câu truyện thời-thè đèn câu truyện mua-cười !

Bếp Sơ, tu âm nước, thở phào một cái hồi !

— Nay bác bảo thi buổi này làm vua làm quan thi làm thè
nào che chóng nhỉ ! ?

Bếp Bờm hút xong sái nhì, con mắt lim dim, bỗng trừng mắt
« ôc nhôi » khoa tay nói lớn :

— Thi buổi văn-minh này, hễ luôn lợt khéo, chạy chọt tài
thì chóng làm vua, làm quan chứ gì !

— Chả phải ! Phải chạy chọt, phải cúi luôn thì chóng mà làm
cõc gì ! Và, dẫu chạy chọt, luôn lọt thì tốt lắm được hảm
được phảm, được hán-lâm ; hay có anh-hùng lâm thì được
chức quan nho nhỏ, chứ bao giờ được làm vua !

— Vậy đi à đâu !

— Lại càng sai lầm !

— Thê thi tôi chịu ! Bác giảng cho xem nào !

Bẹp Sơ tay vừa cột cột vừa lắc lư cái đầu, dung đùi nói :

— Đi làm phường chèo, phường tuồng thì chóng được làm
vua làm quan ! chỉ chịu khó nhặt và tôn hơi một tí, chứ
không phải nhọc nhăn !! Nào có đúng không ? !

— !!!??!!??!!

Giấc mộng

— Nhở thay làm ơn đoán cho một giấc mộng !

— mộng gì ?

— Tôi hôm qua tôi mê thày giết người, thay đoán xem lành
hay dữ !

— Không phải đoán, cũng biết ngay ! mộng ày dữ lắm ! Bác
sắp phải tủ đèn nơi vạy ! không mau mau tròn tránh đâu
cho xa, không thì tai-ách dập đến nơi chỉ có kêu giờ !

— Sao lại biết vậy ?

— Giết người thì phải tủ ngực là lẽ tất nhiên ! không có thày
cái, có khi phải đi đáy côn-lôn cũng có !

!!!!??!!??!!

Cái gì chua nhất

— Chanh chua !

— Thường nói chanh chua, nhưng chanh cũng chẳng chua
gì cho lầm !

— Khè chua !

— Khè thì lại càng sai lầm !

— Vậy đậm chua !

— Chả chua mây ! cũng không đúng !!

— Toa bảo ai chua !? cái gì chua ? !

— Tiều-thư kia chua nhât ! tay nào không biết trêu vào tay tiều-thư, tiều-thư mà mắng cho nhăn mặt, nhăn mũi, chau mày ghê răng ! tiều-thư há lại không chua ư !!

Đa Tình

— Tiên-Sinh thực là một nhà Văn-sĩ đa-tình !
— Ày chêt ! Sao Quan Bác lại nói vậy ! con người ta ai cũng có bảy tình, sao lại bảo tôi là đa-tình !! ?
— Vậy sao Tiên-Sinh lại đeo kính trắng để liếc cho được có tình-thần ? !
— ???!!!

Ai quyền-thề nhât

— Nhiều người quyền-thề lắm !

Trong một nước ông vua quyền-thề ! ông Giám-quốc, ông Toàn-quyền quyền-thète ! Trong một tỉnh ông Tỉnh-Đốc quyền-thète, trong một phủ, quan Phủ quyền-thète, trong một huyện quan huyện quyền-thète, trong một làng ông Tiên-chỉ quyền-thète ! nhiều người có quyền-thète, tùy theo cảnh ngộ, vị chí mà có khác nhau, như trong bàn sóc đĩa thì ông mở bát quyền thè nhât !

— Chả phải ! ai quyền thè nhât kia mà ! chứ hỏi dài dòng như vậy, thì ai phải tội ?

— Vâng, vậy thè bác bảo ai quyền-nhât ?

Tôi thì xin chịu đứt !

— Thè bác rõ ít kiên văn quá ! thẳng mõ quyền thè nhât mây tiếng mõ « cộc cộc ! » vang một góc làng dẫu ai có việc gì đang làm đang nói cũng phải dừng tay cầm mõn mà nghe hiệu-lệnh. Một tiếng hò lên là ai cũng nghe theo rầm rắp. Có khác gì « rồng rồng theo ạ » không thè chả quyền-thète nhât thì còn ai hơn nữa !

— ???!!!

Ai không hay giận ?

— Hỏi thè thì có ma già lời dượ'c ?
— Thè mà tôi thấy ở làng ta có một người xưa nay thật có tính không hay giận đây !

— Bác bảo ai ?

— Ông Lý đương chử ai ! Từ khi ông ra làm Lý-trưởng đèn nay, có đèn 15, 16 năm giờ, không biết bị quan huyện này quan huyện khác tát cho đèn mây trǎm lần, thè má tuyệt nhiên chẳng có hể giận đổi bao giờ ! vẫn cứ lên mặt thân cận quan phụ mẫu lắm !

— Thảo nào, ông ta đã được cùu-phẩm ! Thực không uồng công !

Cái gì to nhất ?

— Cái nhà thờ Hanoi to !

— Không phải.

— Quả đĩa-cầu to !

— Cũng không phải

— Thê giới to !

— Chả đúng !

— Vậy thê cái gì to !

— Cái cùu-phẩm to nhất ! Chả to lại hai ba con bò, sáu bảy con lợn, 2 ba cót gạo, hai ba trăm trai rượu đều vì đó mà thay nuốt trôi hết. Chả to mà có cái cùu-phẩm, người bé cũng hóa lớn ! Như ông Lý Bì đây người nghiệp bếp sác ra mà có cái Cùu-Phẩm hóa to ngay ! Trước mới mang về cái Cùu-Phẩm chưa ăn uống gì thì còn bé xoàng vậy ! Đèn khi cái Cùu-Phẩm ăn thịt bò, thịt lợn, cơm sôi rượu nước no phình bụng thì nó càng to kềch sụt lên lắm. Vì thê mà ông ấy được ăn tiên-chỉ làng đó vậy » Chả to à ! Bác bảo sao »

— Vàng ! thê thì to ghê ! Má cũng ghê cái to ày lắm !

Cắt tóc

— Bác l tôi thay Bác vẫn húi phi-lo-dôp kia mà !

— Vàng ! vì k' ông có tiền nên đế mặc nó mọc ra làm sao thì ra đó ! Chứ có phải phi-lu gì đâu ?

— Bây giờ Bác lại cao trọc lồng lóc đi, là thế nào ?

— Ấy nhỉ vì tóc nhiều thành ra to đầu, chui đầu cũng không lọt, nên phải cõi soay lây tiền cao quách nó đi. Họa đáo nó bé bót chạy chọt đâu cũng dễ Bác ạ.

— Thê thi bác thực lo xa quá!

Ai hay ăn nhất?

Ở ngoài tôi như mực, rét buốt tám xương.

Trong túp lầu danh cửa đóng khít, hai bác nông-phu đang « chén » bữa tôi cạnh đồng lửa khí to khi thập kùi tờ khi mờ, cạnh đồng lửa « ân-tinh » cùi gõ cùng dơm rạ vậy.

Một người nói:

— Tôi sao hay ăn quá. Một ngày ba bữa sáng, trưa, tối, thê mà vẫn còn muôn ăn.

— Thê mà bác bảo bác hay ăn! Chả phải!

— Vậy thì còn ai hay ăn hơn tôi nữa chứ?

— Các quan hay ăn chứ ai! Họ ăn cơm ăn cháo một ngày ba bốn, năm bữa còn chưa chán, lại còn thường khi phải ăn cà tiền nữa kia!

— Bác bảo sao lại phải ăn tiền ăn lế!

— Ấy nếu họ không ăn tiền ăn lế thì chẳng bao lâu mắc phải bệnh « kiết » ngay!

— Thê thuộc bệnh « Kiết » của họ tài nhỉ!

Ai hay ăn của ngọt nhất?

— Tôi hay ăn của ngọt nhất! Chả thê tôi trong nhà bao giờ cũng phải trữ đường mật thỉnh thoảng lại nâu chè, hoặc làm bánh ăn cho khói thèm!

— Bác thê cũng chả hay ăn của ngọt!

— Vậy ai kia?

— Ông Lý làng ta chứ ai! Ông ăn chè bao giờ cũng được! Chả thê mỗi lần lên xin triện xin chữ hễ không chè mang kèm, thì ông thèm của ngọt quá, không làm gì được! Tay mồi không kịp được! bụng thèm quên cả không biết triện để đâu! Cho nên

bao giờ cũng phải mang chè, mang chè thì ông không thèm của ngọt, việc mới chóng xong !

— ...? ...!

Quan sát

— Bác đeo kính trăng?

— Vâng!

— Vậy bác cận-thị?

— Vâng! cận-thị cũng có! Thê với tôi đeo kính trăng để quan-sát cho tiện!

— Bác quan-sát gì?

— Quan-sát nhiều việc! Nhưng nhất là quan-sát xem bọn nǚ-lưu ít lâu nay có được tiền-bộ không!

— Sao bác đẽ ý đèn nǚ-giới quá như vậy!

— Vì tôi vẫn viết báo hô-hào cồ vũ cho nǚ-quyền! Và chẳng ma phi-āng-sê (ma fiancée) en hay đi phô lǎm! Tôi đeo kính trăng đẽ trông nom ở đằng xa cho tiện!

— Vâng! thê bác nhiệt-thành quá!

Mặc tay

— Tiên-Sinh xưa nay vẫn tự xưng là đạo-nhân, sao nay lại mặc tay mà trông một quá như vậy!

— Vâng! hiện bây giờ tôi vẫn xưng là đạo-nhân! Nhưng tôi sờ-dī âu-phục là vì theo ý tình-nhân tôi vậy!!

— Vậy! ra ngài vừa làm «đạo nhân» vừa làm «tình-nhân»! đáng kính thay! Công việc nặng nề lǎm nhỉ!

— ...? ...!.....

Ăn sương

Mười giờ đêm, một công-tử âu-phục rất choáng, rất mệt gē cùa vào chơi với một công-tử quốc phục.

Công-tử quốc-phục đang xem bộ «le Cid» của Corneille. Vội vàng buông sách xuống bàn. Rồi đó, chè tẩu nhập dòng. Hai công-tử tay nắm truyện vân một hồi! Mai soay đến truyện đời nay.

Công-tử âu-phục lên dòng hỏi.

— Bác bảo ai bay ăn sương nhât !

— Chó bay ăn sương nhât !

— Không phải !

— Kè trộm hay ăn sương nhât !!

— Không đúng !

— Thì tôi biết rồi ! Có một bọn hay ăn sương nhât. Nhưng có Bác ngồi đây chả lẽ tôi nói ra không tiện !! Nhưng nghe đâu ày họ ở hàng Đường thì phải !

— Bác cứ nói thực ra ! can chi má úp mờ !

Nói ra ngại gi !

— Thưa Bác không phải là tôi có muôn úp mờ !

Vẫn biết nói ra cũng chẳng gì ! Nhưng bọn ày ghê lâm, nói ra thì họ cầm giao giết chêt tôi mệt !! Bác lại còn lạ gì mà hỏi đến đầu đến đũa nữa !!

— ? ? ? !!!

Nước ở đâu độc nhất

— Nước Hanói độc nhât !

— Thật không !

— Thật ! Thật lầm !

— . . . . !!! Thảo nào tôi có con bé cháu cho nó ra học ở Hanói mới trong độ bốn, năm tháng mà người trông xanh-bùng, đôi mắt ngàn ngorse, có lẽ vì nước độc mà đã mắc bệnh báng rói cũng nên ! !

Tạm đút nút lợ cười

Lửa sáu vì có nước đá mà tạm nguội đèn bây-giờ.

Ai tưởng hôm nay té-c-mô-mét lên đèn 30 độ, mặt Thái-Dương

chòng-chọc dòm xuồng uhân-gian əhắng khác gì về tháng năm tháng sáu, làm cho nước đá tan hết mà bị lửa sáu, bị lửa giờ hút ráo hết ! Thành ra lửa sáu ngùn ngút bốc lên đua cùng lửa mặt giờ !! Lửa giờ đợi xuồng lửa sáu bốc lên, óc ta ở và giữa mà bị muôn phần bức sôt ! May được xương sọ cứng dần như đá cuội nén không đèn nỗi bỏng, sém, hao, mòn đi chút nào ! Duy có lọ cười đang còn bất ý chảng ngờ không kịp đút nút, bị sức hai thứ lửa mà bốc hơi bay bỏng lên mây xanh !!

Tiếc thay ! Bút chưa cùn, mực chưa cạn, giày chưa hết, mà lọ cười đã bốc hơi !

Nhưng mà thôi ! Giờ đã qua không sao kéo lại, cười bốc hơi không thể lại còn !! Vậy cũng đành cho tạo-hóa đánh ghen, mà yên tâm đút nút lọ đựng cười, rồi đây ta thu sèp tìm tòi, biết đâu chả có phen lọ kia lại cười « đây cười » ra mà tiêu-khiên !! Ta yên tâm chờ đợi, dám mong các bà con anh em đồng-bệnh nòi Hồng-Lạc đất Việt-Nam cũng gắng đợi sang năm Kỷ-Tỵ này, la lại cùng nhau cười tươi như hoa nở, dòn như pháo kêu ngày mồng một !!

Và chặng nữa : lạc cực sinh bi, cười lầm nên tràn tuôn giọt-lệ. Ta cầm bút vạch truyện « mua cười » mà nay mặt đã đầm đìa nước mắt ! Vậy ta xin phép cùng các bạn thanh-kí, để cho chút thì-giờ, cầm khăn mùi-soa mà khai-quang sái-tảo đôi « cánh cửa của linh-hồn ».

Rồi đây, gió quang, mây ám, lửa sáu có phen tạm tắt, những lúc mưa dầm đêm đen, lại xin mở màn bầy phông mà cười vui cùng các bạn !!!

Tâm-tinh vô-hạn, lọ cười đã cạn,

Dám xin ai tri-kỷ tạm dừng cười ! Gặp nhau rồi chảng mây mươi !!!!! Dịch-giả Phi-lô-Dôp hì hì !!!

Đó các bạn cười sang năm Kỷ-Tỵ. lọ cười có mờ nát nữa hay thôi !!!!

MỘT TIN MỪNG CỦA NỮ NHÂN Nữ-lưu Thư-Quán

Tổng-cục : Gocong

Tổng Đại-lý Hanoi Bắc-kỳ

NAM-KÝ THU-QUÁN — Hanoi

LỜI TRUYỀN CÁO

Lựa chọn các sách thực hay để bán cho chị em bạn gái bằng cái giá rất hạ, các sách rất có ích về tinh thần đạo đức về nền luân lý nước nhà, giúp cho tri-thức Nữ-lưu được chóng mờ mang về đẳng học vấn trên cao.

Các sách hoặc trước-tác dịch thuật chọn sách có giá trị về các khoa-học, Lịch-Sử, Chính-Trị, Văn-học, Khoa-học, Giáo-Dục, Thương mại, Thủ-c-nghiệp, Phụ-Nữ-Văn-Đề, Nữ-công. Tiêu-thuyết. v. v.

Khích-khuyên Văn-Sĩ ra đời, chỉnh đòn nghệ xuất bản.

Trong thời kỳ rất ngắn ngủi, mà trong nước lập được rất nhiều Tùng-Thư, Thư-Xã, Thư-Quán, về phần vật chất trong rát rực rõ, về đẳng tinh thần thì chưa có, các Thư-Quán lập điều có mục đích và tôn chỉ giống nhau, phần nhiều lại làm sai lạc cả mục-đích, vì lẽ đó cho nên Quốc-Dân không có lòng tin-nhiệm các nhà xuất bản, cho nên số sách in ra rát ít mà không tiêu thụ đặng mây.

Các văn-nhân trong nam giới, trong Nữ-giới có lòng nhiệt thành vì Quốc-Dân không phải ít, vì các nhà xuất bản làm sai lầm mục đích tôn chỉ, cho nên tần lòng nhiệt thành sinh ra nguội lạnh, có sách hay mà không chịu ban bõ cho Quốc-Dân, vậy nay Nữ-Lưu Thư-Quán suru tần để xuất bản, các văn nhân có sách hay nên tuyên bõ cho quốc-dân.

Trong nước các sách về các khoa còn thiếu nhiều lắm. Các văn nhân có mòn gì hay, nên mau ban bô cho đời cũng là công to với Quốc-Dân vậy

Sách Nữ-Lưu đã xuất bản
1 Gương-Nữ-Kiệt, tác-giả, Phan-thị Bạch-Vân, 0.50
2 Gia-Định Giao-Dục Thường-Đàm tác-giả Đạm-Phương nữ sứ. 0.50
3 Giang Hồ Nữ-Hiệp, tác-giả Hoàng-thị tuyêt Nga.
4 Kim-Tú-Cầu tác-giả (Đạm- Phương nữ sứ. 0.50

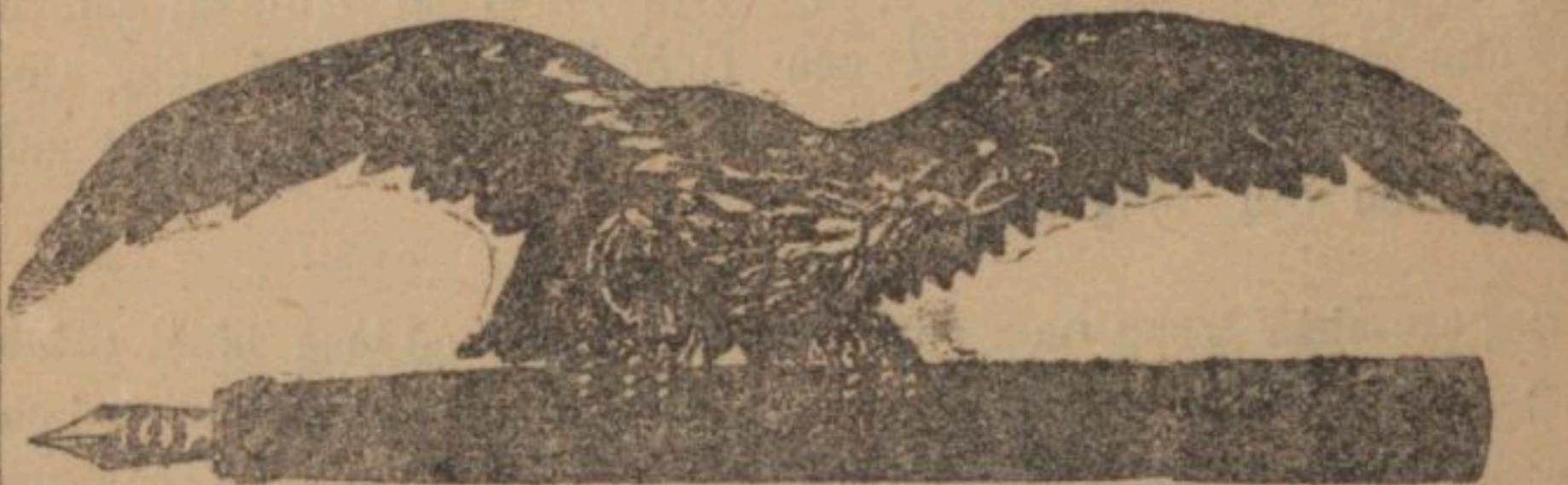
Sắp xuất bản
1 Phụ-Nữ Tân-Khoa, (quyển hạ)
2 Nhân-tinh-ngẫu lục, còn 9 quyển
3 Tinh-Dục-Tú, (Nguyên học Hải
4 Mạc-Tú-Oanh,

Các sách ra hàng tháng một quyển

Mua năm 12 quyển giá	3\$50
Mua 6 quyển giá	1.80
Chỉ em ngoài Bắc-Kỳ mua năm hay nhận làm Đại-Lý bán sách Nữ-Lưu Thư-Quán hay hối, thè lệ, giao dịch với Nữ-Lưu.	
xin viết thư cho Tông Đại-Lý Bắc-Kỳ	
Librairie Nam-Ký 17, Boulevard Francis Garnier — Hanoi.	

Stylos français « Grand Aigle » Plume 18 carats

Bút máy ngòi vàng 18 carats tốt nhất hạng.

Hiệu « Grand Aigle »

Bán tại

Nam-Ký Thư-Quán

Toukin 17 Boulevard Francis Garnier 17 — Hanoi

SÁCH BÁN BUÔN

Nam-Ký Thư-Quán xuất bản và Đại-ly

1e	Đại Minh Kỳ Hiệp lịch sử tiêu-thuyết (trọn bộ)	0.890
2e	Nhật ký sơ vở. Hoạt kê tiêu-thuyết (trọn bộ)	0.50
3e	Nữ Anh Hùng, lịch sử người con gái liều mình cứu nước	0.22
4e	Ngụ Ngôn Tập đọc, các chuyện cổ tích nước nhà	0.30
4e	Bài hát nhà Quê, khuyên nông công thương	0.10
5e	Khai Tâm luân lý, sách cho trẻ con xem rất có ích	0.42
6e	Duyên hay Tội, cảnh thế tiêu-thuyết	0.20
7e	Trung Đỗng đại chiến sử, lịch sử tiêu-thuyết mỗi số	0.06
8e	Hôn Thơ, (tức là duyên nợ văn chương) có 16 lối văn thơ khác nhau	0.20
9e	Mua Cưới văn riêu đời, Phi-Lô-Dôp soạn, ai xem phải thắt lưng cho chặt chằng cười vỡ bụng mà,	0.20
10e	Thoát Hiểm, chinh thám tiêu-thuyết, trọn bộ	0.36
11e	Mưa Sát kỷ án, chinh thám tiêu-thuyết (trọn bộ)	0.50
12e	Gạ Quang ngọc Lý đình xuân dịch thuật (sắp ra)	

Sách Saigon mới đến rất hay

1e	Tây Phương Mỹ Nhân	2 quyển	1.00
2e	Giáo Thụ Tề Gia	1 quyển	0.50
3e	Bèo May ta Họp	1	0.60
4e	Nhân Tình Âm Lạnh	Hồ Bửu Chánh soạn	2.40
5e	Gia Định Ngộ Biên	1 quyển	0.60
6e	Cơ Trời Mây Toạ	1 quyển	0.60
7e	Một Thiên Thám Sử	1 quyển	0.60
8e	Ai Làm Được	1 quyển	1.00
9e	Gái Anh Hùng nước Nam	1 quyển	0.50

NỮ LUU THU QUÁN

Đã xuất bản

1e	Gương Kiệt Nữ, Phạm thị Bạch Vân soạn	0.50
2e	Gia đình giáo Dục Phương Đàm (Đàm phương nữ sĩ soạn	0.50
3e	Kim Tú Cầu, Đàm Phương nữ sĩ soạn	0.50

Các sách của Nữ-Lưu thư-quán bán tại Tổng Đại Lý Nam Ký Hanoi
 Ai muốn nhận làm Đại-Lý bán sách Nữ-Lưu xin cứ hỏi hay
 viết thư cho bản quán

Thờ, Mandat giri cho : Librairie Nam-Ký

17, Boulevard Francis Garnier Tonkin

NGAN-GIA BỘI-KHẨM THỊ

DỊCH-GIA VÂN-HẠC VÀ SÔNG-DƯƠNG

TRUNG-BÔNG ĐẠI CHIÊN SỨ

LỊCH-SỬ TIỀN-THUYẾT

Việt-Nam Họa-Quán

Bộ sách này là lịch-sử nhà Mãn-Thanh Trung-hoa, lịch-sử vua Minh-Tri-Nhật-bản, lịch-sử nước Trung-hoa và Nhật-bản đánh nhau, Cao-ly mạt nước, chuyện rát gân, chép toàn sự thực, đánh nhau toàn đồ binh khí văn-minh. Xem đó ta có thể biết rộng nghe xa, am hiểu sự hưng-vong gương-thắng bại một dân-tộc trong trường cạnh-tranh trên chôn vũ-dài vậy. Tóm lại là một bộ lịch-sử tiền-thuyết ai cũng nên xem.

Sách ra sô đầu 16 trang bản giá đặc-biệt 0\$04. Cuối tháng này thì có sách

Nhà xuất-bản

NAM-KÝ THU-QUÁN

17, Bd. Francis Garnier — Hanoi

IN TẠI NHÀ IN ĐẠI-ĐỒNG — HANOI